

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 38 din, polletno 20 din,
četrtno 11 din; inozemstvo 76 din
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštne proste

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
3000 din, pol strani 1500 din, četrt
strani 750 din, osminka strani 400 din
— Mali oglasi posamezna beseda za
naročnika 1 din, za nenaročnika 2 din

Vse za našo svobodo!

»Mi pa verujemo, da se naš narod v polni meri zaveda, kako neprecenljive vrednosti nam je svoboda, brez katere ni napredka in ne sreče!« (Besede g. bana dr. Marka Natlačenca.)

Medtem, ko drugi narodi pošiljajo svoje najboljše sinove na bojna polja in zastavljajo svoja imetja vse do zadnjega za svojo svobodo, more naš narod in naša država samo stati na straži in paziti na to, da s tem pokaže vsemu svetu, da mu je svoboda več kot življenje! Naša država veruje v svojo lastno moč, s katero noče nikomur nič vzeti, s katero pa čuva, da njej nihče ničesar ne vzame!

Vse žrtve, ki jih doprinaša sedaj naš narod na oltar domovine, so vendarle manjše,

kakor pa so žrtve življenj, Potrebne pa so! Če sosedova hiša gori, ti ne boš v svoji hiši spal, pač pa boš šel pred hišo, boš hitel vse pripraviti, da se plamen ne lóti tvoje strehe! Pa pazil boš, da požar preprečiš! Tako dela sedaj tudi naša država: ohraniti hoče dom pred požarom! Da ohranimo svobodni dom, ni nobena žrtev prevelika!

»Niti en narod v Evropi ni večji od nas po ljubezni do rodne zemlje in svobode!« Tako je te dni govoril poveljnik dravske divizije v Ljubljani general Lj. Stefanovič. »Čeprav smo sorazmerno po številu majhni, pa ni niti en narod v Evropi večji od nas po ljubezni do

rodne grude in do njene svobode! To je največja moč naše vojske.

Razen tega je naša vojska izkušena po mnogih znamenitih vojnah, je tehnično dobro oskrbljena in nedvomno predstavlja dejstvo, s katerim je treba računati pri vseh načrtih glede balkanske politike. Jugoslovanska vojska uživa v svetu ugled, ki je v čast Jugoslaviji. Zato je ni žrtve, ki je ne bi sprejeli, če gre za našo svobodo in pravico, da svobodno živimo na rodni zemlji!«

Tako so te dni zvenele možate besede preko vse Slovenije. Zabeležili smo jih, da vam dajo tolažbo, da vam dajo moč, da vam dajo upanje in veselje!

Nova uredba o državnem računovodstvu

S 1. aprilom 1941 je postavljeno vse državno računovodstvo na novo podlago. S tem dnevi preneha veljati uredba o državnem proračunu iz leta 1910 z vsemi spremembami in dopolnili, istočasno pa tudi zakon o državnem računovodstvu z dne 15. junija 1934. Proračun se bo odslej pričel s 1. januarjem in končal z 31. decembrom.

Z novo uredbo se proračunsko leto, ki je trajalo doslej od 1. aprila do 31. marca naslednjega leta, izenači s koledarskim letom. To izenačenje je bolj praktično, ker sestavlja tu-

di zasebno gospodarstvo svoje obračune in računke zaključke po koledarskem letu. Narodnemu predstavništvu je tudi v novem zakonu določen rok 60 dni za sprejetje proračuna.

Kar se tiče izvajanja državnega proračuna, prinaša nova uredba nove določbe, med katerimi je najvažnejša ta, da mora biti ustvarjanje obveznosti v skladu z razpoložljivimi krediti.

Važne so nove določbe glede sklepanja dobavnih pogodb. Nova uredba ščiti domače gospodarstvo ter omogoča tudi malim obrtnikom

in kmetom, da lahko prodajajo v konkurenčni borbi svoje proizvode državi.

Nova uredba bo olajšala računsko poslovanje in pomenja velik napredek na področju državne uprave.

Razgled po bojiščih

O albanskem bojišču

nismo v zadnji številki ničesar poročali, ker je ostal položaj tamkaj neizpremenjen. Bijejo se dnevno srditi boji, ki so pa le krajevnega pomena. Enkrat so Italijani v ofenzivi ter Grki v obrambi in nasprotno. V te neodločene boje posega na obeh straneh letalstvo.

Zanimanje za albansko bojišče je stopilo v ospredje z dnevom, ko je začela nemška vojska zasedati Bolgarijo in se porazdeljevati ob bolgarsko-grški meji. Ta teden se bo najbrž pokazalo, ali bodo Nemci vdrli preko bolgarske meje na grško ozemlje in kaj bo v tem primeru ukrenila Turčija.

V Abesiniji

so zasedle južnoafriške čete vse važnejše postojanke v italijanski Somaliji in so na poti iz Ferfere proti drugemu največjemu abesinskega mestu Harrar.

Angleške čete in abesinski četniki so zasedli na osrednjem odseku italijansko trdnjavo Burie, od koder pelje cesta v važno utrjeno križišče Debra Marcos in proti Addis Abebi.

Na severu v Eritreji se obkoljena italijanska postojanka Keren na zelo goratem ter terško pristopnem svetu junaško brani in je Angleži kljub naporom in srditim napadom iz zraka niso mogli še zavzeti.

Zemljevid k bojem v Eritreji, Abesiniji in Somaliji. Črtež še ne upošteva zavzetje abesinske trdnjave Burie v Godžamu in Ferfere v Somaliji, ki leži kakih 50 km severno od Belet Vena na cesti, ki vodi proti Harrarju.

Bog živi našo nam deželo,
Bog živi ves slovenski svet,
brate vse,
kar nas je
sinov sloveče matere...

France Prešeren

Z mirom in zaupanjem!

Vzporedno s krvavo vojno gre po svetu živčna vojna, ki velja vznemirjenju živcev in razkrojitvi duha med prebivalce po raznih državah. Včasih se živčna vojna razmahne s tako silovitostjo, ki prekaša silnost in uspehe vojne. Njeno uspešnost pomnožuje propaganda, ki z radijem, z letaki in razširjanjem novic po najetih in plačanih agitatorjih vzbuja med ljudmi nemir, negotovost in nezaupanje v lastno moč. Napadom živčne vojne je danes izpostavljena vsaka država. Tudi naša. Dogodki okoli nas se zapletajo, vznemirjenje se veča. Ljudje se spogledujejo z vprašanjem: »Kaj bo?«

V pomirjenje ljudstvu je pretekli teden spregovorila naša vlada. Predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik dr. Maček sta dala časnikarjem tole izjavo: »Pristojni naši činitelji budno in skrbno spremljajo sedanje dogodke ter jih pravilno ocenjujejo. Pri odločanju o teh dogodkih imajo vedno pred očmi naše najvišje narodne in državne koristi: neodvisnost države in njeno ozemeljsko nedotakljivost.« Ta izjava je imela dvojen namen ter ga je tudi dosegla. Pomirila je tiste ljudi med našim prebivalstvom, ki niso tako hladne

krvi in mirnih živcev, kakor je danes potrebno. Hkrati je zopet povedala zunanjemu svetu, da ne bo pod nobenim pogojem odstopila od tega, čemur se nobeden svoje svobode se zavedajoči in svobode vreden človek ne more odpovedati: svoji neodvisnosti in nedotakljivosti svojega ozemlja.

Naša država je do obeh sosednih velesil, ki sta v vojni, v dobrih in prijateljskih odnosih. Uradni zastopnik nemškega zunanjega ministrstva v Berlinu je te dni o odnosih med Jugoslavijo in Nemčijo dal pričevanje, da so odlični ter da odličnim diplomatskim odnosom z Jugoslavijo ne bi mogli ničesar dodajati. Italijanski listi tudi hvalijo zunanjo politiko naše države, da je modra ter da vedno računa s stvarnostmi.

Zaupajmo torej vodstvu naše države! To vodstvo je v zanesljivih rokah kneza-namestnika Pavla. Naša vlada je budno in skrbno na braniku naše države, njene neodvisnosti in lepe bodočnosti. Bodimo mirni in značajni! S požrtvovanjem služimo naši državi. S tem služimo sebi, svojim otrokom in njihovi bodočnosti.

Oglejmo si naše komuniste!

Sedanja vojna ni pokazala komunizma v najboljši luči, in to ne v socialnem ne v narodnem oziru. Kljub temu ni komunistična ideja zgubila svojih pristašev. Je sicer utrpela med raznimi narodi upadek tistih, ki so verovali v njeno odrešilnost, toda povsem v nič se njeno pripadništvo še ni razblinilo. Če se številu teh pristašev razčleni na razne sloje človeške družbe, se pojavi zanimivo dejstvo, da je komunizem zgubil na svoji privlačnosti med delovnim ljudstvom.

Delavski sloji so spregledali in uvideli, da so ideje marksističnega socializma in komunizma v dejanstvu neostvarljive. Kjer so hoteli osnovna načela marksizma dejansko ostvariti, se je kot rezultat pokazala (najboljši primer je Rusija) ne zgradba na pesek, marveč na tistih temeljih, ki jih marksistični socializem in komunizem najbolj pobijata, to je, na temeljih kapitalizma. Tako so delavci prišli iz hudega dežja zasebnega kapitalizma v še hujši položaj: pod kap državnega kapitalizma.

Gorečniki za komunistično idejo se danes nahajajo v krogih razumnosti in polrazumnosti. »Imamo komuniste učitelje in inženirje, književnike in umetnike, pravnike in zdravnike. V revijalnem časopisju, na srednjih in visokih šolah, v društvih, ki jih snuje razumnost za razumnike, se goji miselnost, kot da je uvedba komunističnega gospodarstva in komunistične kulture le še vprašanje dneva«, je rekel ban dr. Marko Natlačen 17. februarja v uvodnem govoru na zasedanju banskega sveta dravske banovine v Ljubljani.

Kje so korenine temu zlu? Morda beda in sanjavo pričakovanje komunističnega raja? Gospod ban odgovarja v svojem govoru: »Vzroki ne morejo biti v bedi, ker sicer bi moralo biti komunistično vse nižje in najnižje državno in samoupravno uslužbenstvo, ki je danes med vsemi sloji najslabše plačano in ki živi danes res v težki bedi. Vzroki tudi ne morejo biti v napačni poučenosti o 'blagodatih' komunističnega režima, ki jo povzroča divja propagandna književnost, ker se o razumniku pač ne more dvomiti, da loči zrno od plev. Ne morejo niti biti v tradicionalnem (izročenem) slovenskem slovanoljubju, ker pač vsakdo lahko vidi razliko med staro slovansko Rusijo in mednarodnimi sovjeti.«

Kje so torej razlogi? »Med ljudmi, katerih miselnost se giblje od kerenščine (Kerenski je bil zadnji meščanski vladar Rusije pred revo-

lucijo boljševikov, s katerimi se je prej družil) in ljudske fronte pa vse do pravega boljševizma, so gotovo tudi taki, ki stisko časa globoko občutijo in nemirno iščejo izhoda iz nje, pa jim je tek socializacije družabnega reda pri na prepočasen.« Ti ljudje niso dovolj potrpežljivi, da bi mirno pričakali razvoj gospodarskih in socialnih preosnov, ki jih zahteva in prinaša čas in njegove potrebe, niso pa nedostopni za pametne prigovore.

Janko Bejek:

Kam s prekmurskimi sezonskimi delavci?

Zasluzek na Belju

Tujino odsvetujemo, delavcev pa imamo v Prekmurju okrog osem tisoč. Okrog tisoč ali pa še več jih je še sedaj v tujini. Kam torej s temi delavci? Kaj pa dela v državi? Brez dela v tujini ali vsaj v državi naši ljudje seveda ne morejo živeti. Ali nam da država dovolj dela in jela? Poznate vsi državno veleposestvo Belje. Tja hodijo naši delavci že dolgo vrsto let. In tu poudarim, da gredo sem res potrebni, siromašni delavci. To so pravi sezonski delavci. Tem gre za življenje, dočim gre drugim za udobnost. Tu se zasluži precej manj. Lansko leto so zaslužili naši delavci tu v šestih mesecih okrog 3500 din, imeli so tam brezplačno hrano, stanovanje, zdravnika in drugo ter tudi brezplačno vožnjo tja in nazaj. Pripomnim, da so naši delavci v Nemčiji okrog osem mesecev. Imamo še tudi nekaj drugih državnih posestev in precej zasebnih. Za primer navajam posestvo Karadžordževo (državna ergela), kjer je dekle zaslužilo lansko sezono (manj kot sedem mesecev) okrog 4000 din, kar je na vsak način lep zaslužek. Tu dobijo delavci plačo v naturalijah, in to pšenico in koruzo, ki jim jo posestvo izplača po dnevni ceni. Ali gre naše delavstvo rado na ta posestva? Lahko rečemo, da ne. Siromaki so seveda izjema. Drugim se pa zdi sramota, da bi šli na delo v državi, ker je to pač bolj za siromake, in kdor gre na ta posestva, je res siromak. Iz mojega kraja bi lahko šli lansko leto vsi v Belje, pa niso hoteli, češ v Belje pa že ne grem. Morda je bilo tako tudi prav, da so prišli na vrsto od drugod bolj potrebni. To samo poudarjam, da ni tako hudo, kot se navadno kriči. Če zaposlimo okrog osem tisoč naših delavcev, bomo imeli vsi dovolj kruha.

»Nedostopna za vsakršen dokaz pa je druga vrsta razumnikov, propagatorjev komunistične misli; to so ljudje materialističnega (materijo = stvar priznavajočega, dušo in Boga zanikajočega) svetovnega nazora, ki jim za prehod od liberalizma v komunizem ni bilo treba dosti spreminjati svojega gledanja na svet. Nove svobodomiselne mladine stari liberalizem že dolgo ne zadovoljuje več, pa jim je pri iskanju komunizem svetovnonazorno še najbližje.« In tretja vrsta? To so računarski sebičnejši, ki v svoji preprostosti mislijo, da bodo od tople peči prišli v novem komunističnem redu kar na vodilna mesta.

Kakšna sredstva imamo proti temu zlu? Predvsem je treba pospešiti potrebno preosnovo družabnega in gospodarskega reda, in to tem bolj, ker se danes svet spreminja z veliko naglico. »Drugo sredstvo,« je rekel g. ban, »je prava nacionalna (narodna) vzgoja, ki človeka oblikuje po duhovni podobi narodovi. Tej vzgoji nasprotna je tista, ki išče vzorov in zgledov za svoje oblikovanje človeka na vseh mogočih tujih tržiščih in ki se zadovolji s prvim, ki ga najde, samo da ni domač. Biti samemu sebi zvest, je največje dostojanstvo, do katerega se more dokopati kakšen narod.«

Kot tretje in poslednje sredstvo poudarja gospod ban izločitev ljudi z boljševiško miselnostjo iz državnih in samoupravnih služb. Tako je delal pokojni minister prosvete dr. Korosec in bilo bi želeli, da bi njegovemu zgledu v tem oziru sledili vsi, ki so na odločilnih mestih v državi. Pripominjamo, da je v prvi vrsti potrebno, da se izločijo iz vzgojne službe vsi učitelji, profesorji, vzgojitelji in prosvetarji, ki stoje idejno na skrajni levi ali pa so že povsem komunističnega mišljenja. Prav tako je v interesu mladine in domovine nujno potrebno, da se odstranijo iz rok mladine in iz vseh knjižnic, ki so mladini dostopne, vse knjige, knjižice in listi, ki rušijo v duši mladine osnove krščanske vere in morale ter dajo mladim dušam iz lepe posode piti strup materializma in komunizma.

Pogodbe za Belje in druga posestva v državi so sklenjene

Veseli nas, da bo šlo letos precej več delavcev v Belje kot lansko leto. So že prišli zastopniki državnega dobra Belje v Soboto in so se tu pogodili z Zvezo poljedelskih delavcev. Naši palirje so pa dobili pozive, da se ta dan javijo pri tej zvezi. Štajercem povem, da je palir ali gazda tisti, ki delavce najame, jih nadzoruje in je njihov zastopnik pri posestvu. Letos bo šlo na državno posestvo Belje 2600 delavcev, vmes bodo seveda tudi 15—16 letni, ki tam opravljajo lažja dela.

Plača se je zvišala

Moške osebe dobijo dnevno 20 din, ženske (in tudi mlajši moški) pa 17 din. Vedimo pa, da se v Belju dela skoraj vse v akordnem delu, kjer zaslužijo delavci najmanj okrog 30 din, in to vsi, posebno letos, ko so bile plače pri akordnem delu zvišane za 40%.

Letos smo dobili nekaj novih palirjev

Vodja jim je Horvat Peter od Sebeščana, ki je bil že 12 let zaporedoma v Belju in je danes nekak vodja vseh palirjev. Hrana v Belju ni prvovrstna, vendar je pa obilna in imajo delavci bel, izvrsten kruh na razpolago, kolikor ga hočejo jesti. Da tu ni vse v redu, nam je že znano. O tem sem pisal lansko leto v »Slov. gospodarju«. Država bi morala dati zgled v vsakem oziru. Pa o tem ob drugi priliki. Kdor je siromak, bo rad šel v Belje in bo tudi s plačo zadovoljen. Tudi na zasebnih veleposestvih je plača približno ista. Vsega bo šlo letos na veleposestva v državi okrog 3600 naših de-

lavcev, torej nekako polovica naših pravih sezoncev. V župniji Sv. Sebeščana so trije palirji in sem prepričan, da bodo morali delavce iskati v drugih krajih. Kje pa je več nevarnosti za naše delavce: ali v državi ali v tujini? Nevarnost je tu in tam, ponovno pa poudarjam, da je manj nevarnosti v državi, če je palir res v vsakem oziru dober, če pa palir od-pove, je pa konec vsemu. Zato bi morali po-lagati več pazljivosti na izbiro palirjev. Da je treba našim delavcem v državi tudi duhovni-ka, je bilo že ponovno poudarjeno in upamo, da jih bo letos zopet kdo vsaj za nekaj časa obiskal.

Naši palirji na zasebnih veleposestvih so pa večkrat tudi sami krivi, da plača ni večja. Nek naš palir je vodil delavce že več let na neko posestvo; ko je letos prišel na pogajanja, so mu tam pokazali dve pisni od dveh naših mož, ki ponujata delavce po nižji ceni in je tako

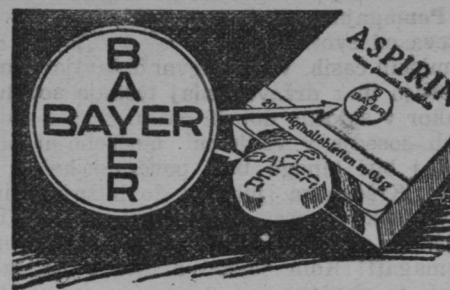
moral prevzeti tudi ta. Zveza poljedelskih de-lavcev je pa pogodbo ovrгла.

Kam pa z ostalimi delavci?

Če jim bo tujina odprta, bodo našli vsi delo. Neko delo bi jim pa morali najti tudi doma. Banovina bo morda dala kaj graditi in bi tam zopet nekaj sto delavcev našlo zaposlitve. Tre-ba pa bo na vsak način potrpeti, saj bo tudi te vojne enkrat konec.

Kaj torej?

Kdor ima doma dovolj kruha, naj ne sili v tujino v teh nevarnih časih. Kdor pa nima kruha, pa naj gre v Belje ali na druga pose-stva v državi. Četudi bomo kaj stradali, je vendar to manj kot naše življenje. Dela nam je treba, že od nekdaj smo navezani na sezon-sko delo. Doma je za vse premalo kruha. Ven-dar se tujine letos bojte! Delavci, želimo vam samo dobro!

Kadar kupite

sredstvo proti bolečinam, pre-hladu ali hripi in zahtevate

ASPIRIN

pazite, da je vsak zavitek in vsaka posamezna Aspirin-ta-bleta označena z „Bayer“-jevim križem.

Opisno reg. pod št. br. 7257 od 23. marta 1940.

Novice iz domačih krajev

Duhovniške vesti. Nastavljen je bil g. Ivan Sukič, provizor v Gor. Petrovcih, za kaplana v Beltincih. — Prestavljeni so bili sledeči gg. kap-lani: Franc Podgornik iz Šmartna pri Slove-njem Gradcu v Prevalje; Jožef Mihelič iz Griž za kornega vikarja v Maribor; Jožef Škorjanc iz Trbovelj v Griže; Adolf Pikel iz Beltincev v Trbovlje; Franc Kač pride iz Trbovelj za ka-plana k sv. Magdaleni v Mariboru; Avguštin Stancer pride od Sv. Petra pod Svetimi gora-mi za kaplana v Trbovlje; Pankracij Poteko je prestavljen iz Sv. Magdalene v Mariboru v Studenec pri Poljčanah; Davorin Petančič gre iz Koprivnice za kaplana v Šmartno pri Slove-njem Gradcu; Alojzij Feguš je prestavljen iz Prihove za kaplana v Koprivnico; Jožef Kranjc pride v Prihovo od Marije Snežne.

Petdesetletnica izseljenskega duhovnika. Z očetom Abrahamom se je srečal g. p. Hijacint Podgoršek, ki deluje že 12. leto med našimi slovenskimi izseljenci v Severni Ameriki. Pa-ter Hijacint je dobro znan v Mariboru, kjer je bil velik prijatelj dijaške mladine. Jubilantu naše čestitke z željo, da bi bilo njegovo po-žrtvovalno delo med izseljenci obilno blago-slovljeno!

Nesreča mlinarskega vajenca. 19 letni Jožef Špindler je bil zaposlen kot vajenec pri mli-narju v Gajševcih v ljutomerskem okraju. Po nesreči je zašel z desnico med jermenje, ki mu je roko strašno razmesarilo ter dvakrat zlo-milo. Ponesrečenega so oddali v bolnišnico v Mursko Soboto.

Pri padcu z drevesa obležal mrtev. 73 letni Jakob Javšovec je čistil sadno drevje pri po-sestniku Maksu Majcenu v Pavlovcih pri Or-možu. Pri žaganju suhih vej na črešnji je omahnil, padel na tla in obležal mrtev.

Hudo se je opekla. Terezija Štamolova, 16 letna kuhinjska vajenka, je nesla v Celju lonec vrele masti in padla. Mast se je polila po njej in so jo spravili v bolnišnico s hudimi opeklinami po obrazu in desni roki.

Avtomobil smrtno nevarno povozil žensko. Na cesti na Polulah pri Celju so našli ljudje starejšo in slabše oblečeno neznanko, ki je le-žala v globoki nezvesti s prebito lobanjo. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico. Siroto je povozil kak avto, ki pa se ni zmenil za po-voženo, ampak je oddinjal naprej. Neznana ženska je podlegla v bolnišnici poškodbi, ne da bi se bila zopet zavedla.

Padel pod voz. Pri vožnji lesa iz gozda je padel pod voz 43 letni delavec Jakob Šelinc iz Mozirja. Kolesa so šla čezenj in so mu nalo-mila hrbtenico ter ga tudi sicer smrtnonevar-no poškodovala po telesu.

Oče treh nepreskrbljenih otrok smrtno po-nesrečil. Franc Dornik, delavec na separaciji v Trbovljah, je bil že opetovano prizadet od ru-darskih nesreč. Zadnjič mu je stisnil voziček glavo in od takrat ga je večkrat napadala omotica. Ko se je zadnje dni vračal z dela proti domu, ga je prišla nenadoma slabost sredi poti preko bevkških skal. Padel je 20 m globoko in si je tako razbil glavo, da je kmalu po nesreči umrl. Smrtno ponesrečeni je bil že

32 let zaposlen pri rudniku ter zapušča ženo s tremi nepreskrbljenimi otroki.

Padel v prepad in se ubil. Fric Karner, 30 letni delavec kemične tovarne v Hrastniku, je strmoglavil na vrhu opuščenega kamnolo-ma kemične tovarne na Brnici v 25 m globok prepad in obležal mrtev.

Vlak mu odrezal obe nogi. Na ljubljanskem kolodvoru se je obesil na že premikajoči se mariborski vlak kmet Gorenjc od Sv. Duha nad Krškimi. V trenutku, ko so mu hoteli lju-dje pomagati v vagon, je omahnil ter padel pod vlak, kojega kolesa so mu odrezala obe nogi.

Življenjskonevarno se je poškodoval pri pad-cu. Električar Ciril Pogačnik iz Rožne doline pri Ljubljani je imel delo na vrhu 16 metrov visokega žerjava na Jesenicah. Ko se je vra-čal po opravljenem delu navzdol po lestvi, mu je spodrsnilo, padel je vznak na progo spod-njega žerjava, od tam pa še 9 m globoko na tla. Prepeljali so ga v brezupnem stanju v ljubljansko bolnišnico.

Mrtvega so potegnili izpod prevrnjenega voza. 58 letni posestnik Franc Golob iz Št. Pavla pri Stični na Dolenjskem je vozil ste-ljo. Malo pred domom se je težko naloženi voz prevrnil v potok. Nesrečni voznik je padel v vodo, nanj se je zvalil voz in ga je zadušil. Goloba, ki je oče številne družine, so potegnili mrtvega izpod voza.

10 spraviti na sodnijo. Uro pozneje je orožnik vseh pet peljal po cesti proti trgu, z njim pa je šel tudi župan. Ne besede ni spregovoril s sinom. Včasih ga je ošinil s pogledom in ta pogled je bil hladen, grozen.

9.

Bil je žalosten pogreb, ko so Homanovega Tinča pokopavali. Ljudi je bilo malo, žalovati pa je bilo videti le tiste, ki so bili sorodniki zaradi pretepa zaprtih.

Judež je bil pogrebec. Ko so spuščali krsto v grob, ga je stresla groza. Po eni strani ga je pretresla nesrečna Tinčeva smrt, po drugi strani pa so mu uhajale misli neprestano na to, kaj se bo še zgodilo. Julka, ki je stale nekoliko v strani, je bila tako blede, da je take še ni videl. Petra, svojega brata, je imela posebno rada. Če jo je že to potrla, da je bil brat zraven, ko so se topli in da je bil z drugimi vred zaprt, kako šele bo, ko se bo izpričalo, da je bil prav njen brat — morilec. Izpričati pa se bo moralo, če bodo njega, Judeža, prisilili, da pove po resnici. Ali pa se bo dal prisiliti? Nak, molčal bo Julki na ljubo.

Šele zadnje tedne mu je postalo jasno, kako ljube mu je Julka. Prej niti slutil ni, da je mogoče kakega človeka tako ljubiti. Da bi napravil njej tako hudo žalost — nak, to pač ne! Saj ga ona tudi ni izdala, ko je bil tedaj v stiski in so mu bili lovci čisto za petami. Molčal bo, pa naj se zgodi kar koli.

Podkrajški Judež

Povest iz domačih hribov

Orožnik je pobral nož, bil je ves krvav, pomolil ga je Melezniku pod nos in je strogo vprašal:

»Ali je tvoj?«

»Je,« je odgovoril Meleznik ves prestrašen. »Pa pri-segam pred Bogom in vsemi svetniki, prisegam na svojo dušo, da ga jaz nisem zabodel. Noža še v roki imel nisem — kdo drug ga mi je moral iz žepa potegniti.«

Orožnik in občinski možje so se nevarno nasmehnili, Mrkačevemu pa, ki je svojo gonil, da je Meleznik morilec, so vendarle veleli, naj drži jezik za zobmi. Orožnik je zaslišal še nekaj gledalcev. Večidel so se umaknili, ko se je prikazal župan, nekaj pa se jih je že koj spočetka izmuznilo, ko se je pretep začel. Od teh, ki so še bili okoli kegljišča, ni vedel nobeden nič povedati. Bil je tak direndaj, ko so se topli, da nihče od onih, ki so gledali, ni mogel nič natančnega videti. Tudi Judež je povedal, da je bil Tinč že zaboden, ko je on prišel in je Nadvor-skega Petra od pretepačev ločil; kdo bi naj bil Tinča zaklal, tega ne more reči. Ko je to izjavil, se je Judežu glas rahlo tresel, pa tega drugi niso opazili.

Po daljšem posvetovanju so se občinski možje in orožnik zmenili, da je treba vseh pet pretepačev še danes

Štorklje v Nemčiji. Vo-ditelj nemške ptičje po-staje v Rosittenu v Pru-siji dr. Schütz je rekel, da je v Nemčiji še kakih 40.000 parov štorkelj, od katerih je vsaj polovica v vzhodni Prusiji. Ni res, da bi se štorklje na po-mlad vračale vedno na isto mesto, kjer so bile prejšnje leto, kakor smo doslej mislili. Štorklje si pač poiščejo najprimer-nejše bivališče in kjer ga najdejo, tam ostanejo. Često je to staro gnezdo, večkrat pa tudi novo. Če se ustavi v istem dimni-ku stari in pride vanj še novi par štorkelj, pride do hudih bitk in na bo-jjišču obleži včasih več mrtvih in ranjenih. Tudi ne žive vedno skupaj isti samci in samice. Samec si rad večkrat prebere samico. Zgodi se tudi, da se dva samca večkrat stepeta za eno samico, ki

Pomagajmo si! Smo v dobi, ko država zahteva od svojih državljanov več žrtev, kakor v mirnih časih. Vsi uvidelni državljani to upoštevajo in z državo sedaj tesneje sodelujejo, kakor v splošno dobrih časih. Eno moramo tudi sosedje v vzajemni, medsebojni pomoči sedaj biti mnogo bolj povezani kakor kdaj prej. Krščanska ljubezen do bližnjega in državljanska zavest nam zapovedujeta, da si moramo v stiski in nevarnosti drug drugemu pomagati! Kdor je dal državi svoje delovne moči in sredstva na razpolago in radi tega njegova domačija in gospodarstvo trpi, ima pravico zahtevati pomoč od svojih bližnjih so-državljanov. Sosedje, pomagajmo si med seboj! Nič nerganja! Prosimo Boga za mir, prej se pa izkažimo vredne Njegove milosti z izpolnjevanjem Njegove zapovedi: Ljubi svoje-ga bližnjega kakor samega sebe!

Regulacija Mure je nujno potrebna. Splošno znano je dejstvo, da reka Mura s svojimi malone vsakoletnimi poplavamami našim obmurskim vasem povzroča neprecenljivo škodo. Odnešla je že mnogo rodovitnega sveta in v večih vaseh grozi celo kmečkim domovom nevarnost, da se lepega dne pogreznemo v reko, ker jih voda vedno bolj izpodkopava. Ko pa pride nekoliko večje deževje, reke narastejo in tako neregulirana struga ne more zmagovati vse vode, zato je nujno, da prestopi bregove in pretvori svet, ki se nahaja v bližini, v pravo jezero in s tem uniči težko pričakovani pridelek našega ubogega kmeta. Kljub vsemu temu pa na merodajnem mestu še ni otvoren tozadevni kredit, s katerim bi se ta nebrzdana Mura zregulirala ter se tako zaustavilo njeno uničujoče in razdiralno delo, čeprav nam je bil ta kredit svoječasno že zagotovljen. Upamo, da s tem delom ne bodo dalje odlašali, kajti z regulacijo ne bo rešen le prepotrebni košček rodovitne zemlje našega obmurskega kmeta, temveč bo v bodoče mnogo naših revnejših ljudi, ki so primorani iz leta v leto zapuščati svoje skromne domove ter odhajati v grenko tujino, kjer si v potu svojega obraza zaslužijo toliko, da lahko preko zime prehranijo sebe in svojo številno družino.

Elektrika je prvič zasvetila. Zadnjo soboto je prvič zasvetila električna luč pri Sv. Marku nižje Ptuja, v Zabovcih, Markovcih in Novi vasi.

Najstarejša Slovenka umrla. »Slov. gospodar« je lani poročal, da živi v Središču ob Dravi nad stoletna Terezija Čurin, po domače Kristofičeva babica. Dočakala je 104½ leta in te dni je umrla. Letošnja huda ter dolgotrajna zima je pospešila njeno smrt. Večino zadnje zime je prebila v postelji, ker se ni mogla prav ogreti. Do zadnjega je pa še precej dobro videla in slišala ter ji je segal spomin daleč na-

zaj. Rada je pripovedovala radovedni mladini iz davnih časov. Dolgih 30 let je trikrat na teden vozila na dvokolnici sir in maslo od Sv. Bolfenka pri Središču v Varaždin. Čitati se je naučila sama. Do zadnjega je bila zgovorna ter vedrega duha.

Izredna cerkvena slovesnost v družini. V Stični na Dolenjskem je slovesno prestopila v katoliško Cerkev družina Štefana in Suzane Valent iz Osjeka, ki stanuje v Planini pri Stični in ima devet otrok. Ljubljanski škof g. dr. Gregor Rožman je pohitel v Stično k belim menihom in je sam krstil očeta in mater ter 28 letno že poročeno hčer Marijo in jim tudi podelil zakrament sv. birme. Birmal je tudi vse druge že prej krščene otroke. V lepo okrašeni baziliki belih menihov, kjer so bili sveti obredi, je bila slovesna sv. maša z ljudskim petjem. Med sv. mašo je imel prevz. g. škof lep nagovor. G. župnik p. Benedikt Bolcar je podelil med sv. mašo prvo sv. obhajilo vsej družini, po sv. maši pa je poročil po katoliškem obredu očeta in mater ter 28 letno hčer Marijo. Tako sta prejela oče in mati ter hči te družine ta dan krst, birmo, prvo sv. obhajilo in zakrament sv. zakona, drugi otroci pa birmo in prvo sv. obhajilo obenem. Hkrati sta praznovala oče Štefan Valent in njegova žena Suzana še 25 letnico svoje poroke po drugem verskem obredu izvršene poroke. Slovesnosti je prisostvovalo pet do šest tisoč ljudi.

Mussolini, obdan od svojih najožjih sodelavcev

Izreden lovski plen. G. Karel Miklič mlajši, hotelir iz Ljubljane, je ustrelil te dni v svojem lovišču pri Kočevju izredno velikega medveda, ki je tehtal 192 kg in je bil nad 2 m visok.

Požari

V školah pri Pragerskem na Dravskem polju je upepelil ogenj domačijo posestniku Matiji Herganu. Ogenj se je razširil na sosedno hišo Terezije Artenjak, ki je zgorela do polovice. Skupna škoda znaša 100.000 din. Ljudje sumijo, da gre za požig.

V Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici je uničil nočni ogenj rojstno hišo rajnega monsignora in ravnatelja Tiskarne sv. Cirila g. dr. Antona Jerovskega. Od nesreče je ostalo samo golo zidovje. Požar je nastal, ker je začel na podstrešju tleti tram blizu dimnika. Škoda je zelo velika.

V Tremerjih pri Celju je zgorelo veliko gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Štora. Na kraj nesreče pribrezli gasilci so obranili sosedna poslopja. Ogenj je bil podtaknjen. Škode je za sto tisoč dinarjev, zavarovalnina pa znaša komaj 20 tisočakov.

Ustreljen radi neodobljenega prekoračenja meje. V Holmcu blizu št. Danijela v Mežiški dolini je hotel prekoračiti našo mejo na nedovoljen način neki moški. Ker ni počakal na poziv graničarja ter bežal, je graničar streljal in ga pogodil v nogo. Kljub rani je tekel neznanec dalje. Z drugo kroglo je bil zadet v hrbet in se je zgrudil mrtev. Civilna in vojaška komisija sta ugotovili, da gre za 27 letnega Logarja iz Libelič, ki je delal v jeklarni v Guštanju. Pri njem so našli nekaj masti, mesa in dokumente, iz katerih je jasno, da je bil v Pliberku in je večkrat prekoračil mejo na nedovoljen način. Logar se je zgrudil mrtev 20 korakov od meje. Pokopali so ga v Prevaljah. Ta slučaj je ponoven dokaz, kaj je končno plačilo tihotapca!

Dva krvava zločina radi ljubosumnosti. V Trbonje nad Muto je prišel preko meje 27 letni nemški državljani Marko Tajzel. Oglasil se je pri 57 letni mali posestnici Mariji Sagmeister ter vprašal po njeni hčerki Julijani, s katero si je bil dober dve leti. Z vprašanjem vred je potegnil pištolo in je oddal na Sagmeisterovo tri strele ter jo nevarno ranil. Od treh krogel zadeta je obležala nezavestna. Ljubosumni napadalec je nato izginil v gozdu, kjer se je sam ustrelil. Nevarno obstreljeno kočarico so prepeljali v bolnišnico.

Iz hudobije povzročen kratek stik na električnem omrežju. Na daljnovožu Fala-Laško je nastal nenadoma kratek stik, ki je povzročil velike motnje v transformatorjih in na celotnem električnem omrežju. Preiskava je ugotovila, da je še neodkrita hudoba privezal žico za železni nosilec daljnovoza, na drugi konec pa je obesil kos starega železa ter ga pognal čez napeljavno.

Na meji prijet. Orožniki iz Selnice ob Dravi so prijeli Nikolo Šircela iz Mokronoga na Dolenjskem. Obdolžen je, da je vlomil v Imotskem v Dalmaciji v družbi še dveh pajdašev v trgovino Luke Mil-

Med opraviлом v cerkvi je predel svoje misli dalje. Dejal si je: Saj dolžen nisem, da bi pred sodnijo moral povedati. Dolžen je Nadvorski Peter, da prizna. Morda bo priznal. Ali prej bi rekel, da ne bo. Taki ljudje, kakor je Peter, so sicer ponosni, zraven pa strahopetni; samo nase gledajo, pa najsi zaradi tega drugi škodo trpijo. Zaradi njega bi Judež ne molčal. Pa zaradi Julke je še celo to želel, naj bi tudi Peter molčal, da bi dekletu bila sramota prihranjena... In če bi potem nedolžnega obsodili? Meleznika? Ah, kaj! Saj čisto nedolžen nobeden od teh ni bil, ki so se topli. Če bodo vsi tajili, storilca ne bodo našli. Obsodili bodo vse na nekaj tednov in to so si tudi vsi po pravici zaslužili. Jim bo dober nauk za drugič... Toda navsezadnje bodo vendarle Meleznika spoznali za krivega... Pa kaj? Kaj je to Judežu mar? Kaj more on? Njemu ni Meleznik nič bližji kakor kdo drugi. Če pa bo moral pred sodnijo priseči in pod prisego izpovedati, kar ve? Ti ljubi Bog! — Ne! Po krivem ne bo pričal... Morda ga pa niti klicali ne bodo na sodnijo? In če ga tudi bodo, se bo že kako izmazal. Toda bolj ko je premišljeval, bolj je bil nemiren...

o pogrebu so prišli v Podkraj trije orožniki in so zaslišali celo vrsto ljudi. Tudi Judeža so poklicali. Kakor že prvič, tako je Judež tudi sedaj trdil, da ne ve, kdo je Tinča sunil z nožem; tudi pred sodnijo ne bo mogel drugače izpovedati, je dejal. Upal je, da mu po vsem tem ne bo treba za pričo na sodnijo, in se je spet lotil svojega

dela pri Končniku. Orožniki pa so peljali Migca s seboj, ker se je v svojih izpovedbah zapletal.

Dva tedna je bilo vse tiho, potem se je izvedelo, da so odpeljali vseh šest osumljencev v mesto v zapore okrognege sodišča. Ob istem času so dobili vabilo na zasliševanje: župan Nadvornik, Hrast, Laznikov hlapec, Pušnik in Judež in sicer za deveti september. Zdaj se je torej zgodilo, česar se je ves ta čas bal. Kaj naj počne? Pri sodniji bo moral priseči in pod prisego izpovedati. Najbolje bo vendarle, če bo vse tajil. Greh bo to, kriva prisega, pa saj mu jo bo Bog odpustil. Dan in noč je premišljeval in ni prišel do pravega sklepa.

V nedeljo zjutraj je šel h kaplanu k spovedi. Vse mu je po resnici povedal in ga vprašal za svet. Duhovnik mu je z veliko resnobo dejal, da je kot priča dolžen vse po resnici in pravici povedati in da ne sme ničesar prikriti. Če bi drugače storil, bi hudo grešil in tak smrtni greh Bog čisto že na tem svetu kaznuje.

Zdaj je Judež vedel, kako je. Trdno je sklenil, da si greha ne bo nakopal, pa tudi Julki ni hotel povzročiti žalosti in sramote. Nič drugega mu ni ostalo, kakor izogniti se je moral pričevanju. To drugače ni bilo mogoče: moral je iz kraja izginiti. Udaril bo čez mejo, tam ga živ krst ne bo našel. Ali pa je potem še mogel misliti na vrnitev? Težko. In če bi se morda čez leta vrnil, bi bila Julka že omožena in ne bi se ji smel več približati. Ali si je torej le res domišljjal, da mu bo kdaj kaj več

mirno opazuje boj in se odloči nato za zmagovalca. Vse to so na omenjeni postaji opazovali in dognali s pomočjo posebnih prstanov, ki so jih dali štokrljam na noge.

Z dinamitom nad vrane. Med vsemi pticami je vrana najbolj neprijetna, zlasti pri kmetu, ki mu z njiv pobira semena. Sovraži pa jo tudi lovec, ker krade iz gnezda jajca ter jih je. V ameriški zvezni državi Illinois so se zadnja leta vrane tako razmnožile, da so resno ogrožale setve in ves ostali ptičji zarod. Bitka proti njim je bila zaman, dokler ni gozdni inspektor Dawis prišel na kaj učinkovito idejo. Po vejah dreves, na katerih vrane navadno v zimskih nočeh prenočujejo, so postavili številne dinamitne bombe. Pozno ponoči, ko vrane

noviča, iz katere je odnesel raznega blaga za 20.000 din.

En del soboških beguncev prijet. Poročali smo, da je pobegnilo iz zaporov okrajnega sodišča v M. Soboti pet zločincev. Prvega so prijeli orožniki Petra Križaniča na Cvenu pri Ljutomeru. Za Križaničem je padel v Slatini Radenci oblasti v roke Ciril Cajnkar. Prijeti je star 23 let, a je bil pred kratkim obsojen zaradi vlomov in tatvin na 5 let. Oba aretirana so odpravili nazaj v soboške zapore. O treh še neizsledenih beguncih domnevajo, da so se zatekli preko Štrigove kam na Hrvaško.

Cigan je zmaknil stotakov pet ter odkuril urnih pet. Pred dnevi se je v M. Soboti okrog 3. ure ponoči odigral precej buren dogodek. Nekaj trije tuji državljani-izseljenci so namreč naprosili cigana, da bi jih za 200 din odpeljal na postajo. Ker pa niso imeli drobiža, so poslali cigana menjat denar, a ta jo je jadrno odkuril, nakar so ga oni začeli loviti in ga seveda pošteno natolkli.

Prijet tat, ki je kradel vino. Od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji poročajo: V noči na 3. marec je bilo ukradenih iz kleti Albine Starčič v Ritmerku buteljki vina v skupni vrednosti 3500 din. Orožniki od Sv. Marjete niže Ptuja so prijeli nekega moža in izvedli temeljito preiskavo. Našli so 90 buteljki ukradenega vina, 17 sodčkov in steklenic, kozarce in razno drugo pokradeno blago. En sodček so izsledili v gozdu. Zadeli so na 16 ostankov čebelnih panjev in na razno vlomilsko orodje. Prijeti je priznal šest vlomov in tatvin vina ter žganja. Orožniki upajo, da bodo kmalu razkrinkali tolpo, ki je bila že 10 let na delu z vloni ter tatvinami.

Nočni vlom v železno blagajno. Sredi minulega tedna sta se lotila v noči v Šmartnu pri Litiji dva drzna vlomilca železne blagajne industrijalca Pavla Knafliča. Blagajno sta navrtala neslišno od strani s svinjsko nogo ter odnesla iz nje osem tisočakov.

Bogat plen žeparja. Pri blagajni ljubljanske Mestne hranilnice je dvignil te dni Branko Žužek za trdiko A. Šmrkolj 65.282 din. Na nepojasnjen način mu je sunil pretkan žepar ves denar.

Pojasnilo. Z ozirom na našo notico z dne 26. februarja so nam poslali orožniki iz Rogatca tole pojasnilo: Ko so orožniki v nočnem času čakali v Žahenbergu pri Rogatcu na tatu že okoli šest in pol ure v zasedi pri posestniku Mohorku, se je tat počasi priplazil v bližino plena. Iz do sedaj še neznanega vzroka pa je tat, namesto da bi šel po plen, predčasno zbežal. Orožniki so ga takoj po svojih predpisih pozvali, da stoji in stekli za njim, da ga aretirajo. Ta poziv pa sta slišala tudi Mohorko Anton in njegov brat Martin ter sta iz radovednosti kljub predhodni prepovedi orožnikov prišla iz hleva, kjer sta spala, pred skedenj. Ker je eden od bratov Mohorko imel v roki poleno ter se je v nočnem času videlo, kot da bi držal v roki samokres, je bil orožnik mišljenja, da ima pred seboj poznanega nevarnega tatu Repinca Franca in misli s samokresom ustreliti nanj, je takoj s puško pomeril proti Mohorko Antonu in Martinu, ter s kroglo zadel Antona Mohorko v levo ramo.

Ali si že obnovil naročnino?

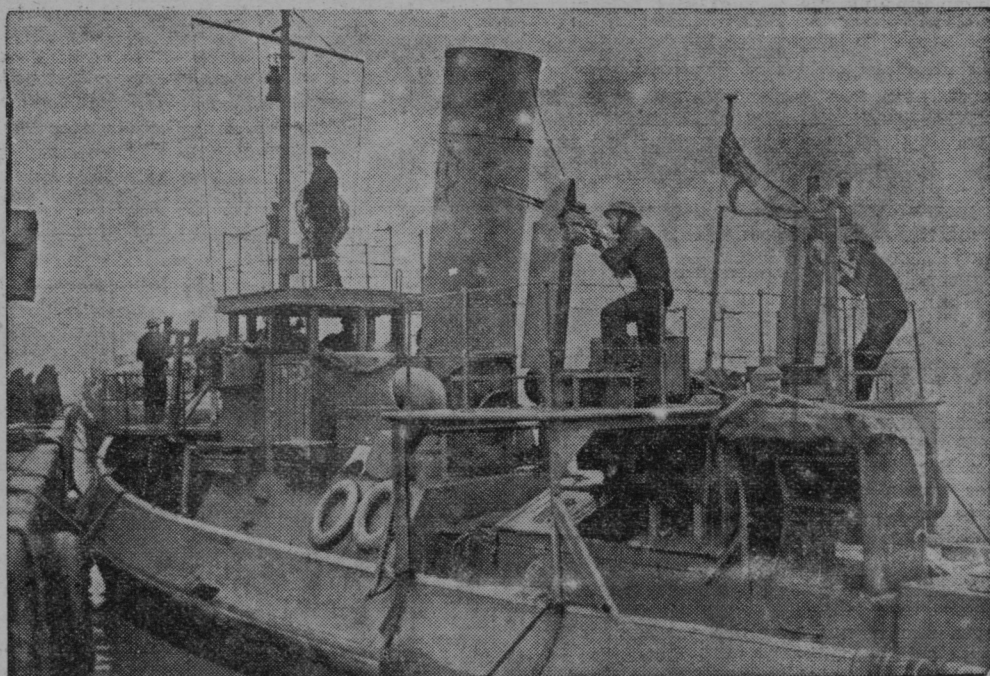

Poskusil sem
eno in drugo, končno ostanem
le pri
„CROATIA“ bateriji

Po svetu

Negotovost položaja na Balkanu. Kakor smo poročali zadnjič, so nekaj ur po slovesnem podpisu pogodbe o pristopu Bolgarije k trozvezi 1. marca na Dunaju, začele prihajati na bolgarsko ozemlje nemške čete, ki so že po vseh večjih bolgarskih mestih in cenijo nemške sile v Bolgariji na 20 divizij. Od teh divizij jih je sedem ob grški meji. Ta teden je pričakovati, da bo naslovila Nemčija na Grčijo ultimatum ali zadnjo zahtevo po sklenitvi miru Grkov z Italijo in glede nemških oporišč na grškem ozemlju. Radi zgoraj opisanih dogodkov sta se mudila na važnih razgovorih v turški prestolnici Ankari in v grškem glavnem mestu Atenah angleški zunanji minister Eden in šef angleškega generalnega štaba Dill. O teh obiskih je bilo objavljeno, da bo Turčija izpolnila svoje obveznosti do Anglije ter Grčije ter da bodo Grki nadaljevali vojno, četudi bi nemške čete skušale iz Bolgarije vdreti v Grčijo za hrbet. Veliko se je ugrabilo v minulem tednu tudi o pismu, katerega je poslal predsedniku turške republike vodja rajha Hitler, ki je najbrž ponudil Turčiji nenapadno pogodbo.

Radi zasedbe Bolgarije po Nemcih in radi približavanja nemških vojaških sil Dardanelam je sovjetski radio v minulem tednu ponovno uradno poudarjal, da sovjetska vlada ni bila obveščena o vkorakanju nemške armade v Bolgarijo in da položaj, ki je s tem nastal, ne vodi k okrepitevi miru na Balkanu, temveč k razširjanju vojnega področja in k zapletu Bolgarije v vojno. Kot odgovor na nezadovoljnost Rusije s sedanjo bolgarsko politiko so sovjeti svoje čete umaknili za 46 km proč od turške meje in s tem dali Turčiji možnost, da uporabi celotno svojo armado za primer, da bi se zoperstavila Turčija z oboroženo silo ob strani Grčije nemški armadi, ki namestila prisiliti Grke k sklenitvi miru z Italijo. Opisana trenutna negotovost položaja na Balkanu bo kolikor toliko razčiščena še ta teden, v katerem bodo prišli na dan Nemci s svojimi zahtevami napram Grčiji in se bo v očičled temu dogodku morala odločiti Turčija in Angli-

Angleži so opremili najmanjše ladje s strojnimi

dremlejo na vejah, pritise inšpektor Dawis na električno stikalo, ki je v zvezi z vsemi bombami. Po drevju nastanejo eksplozije. Na tisoče vran popada mrtvih z dreves, druge so samo ranjene ali pa omamljene. Na ta način tedensko uničijo do 11.000 vran. Lansko zimo so na podoben način uničili nad 340.000 vran. Proti temu vranjemu pokolju so letos protestirala vsa društva za zaščito živali, trdeč, da vrane prav za prav niso škodljive poljedelcu. V zadevi so slednjič odločili sami poljedelci, ki so odločno izjavili, da jim vrane vsako leto napravijo milijonske škode na posevkih.

Bolnišnica za štoklje. Muslimani štejejo štokljo za sveto žival. Po njihovi veri je štoklja ona žival, v katero se po-

kakor dobra znanka? Ne, tega ne. Pa zanj je že to sreča, če jo sme pozdraviti, jo nagovoriti in če mu ona prijazno odzdravi in odgovori. Ako čez mejo uide, je ne bo več videl. In vendar mora... Edina tolažba mu je, da stori to njej na ljubo, in čeprav nihče ne ve, kaj žrtvuje, on sam pa ve in na onem svetu bo to tudi Julka izvedela. Potem bo tudi izvedela, kako silno, šilno rad jo je imel. Ko bi le tako brez slovesa ne bilo treba iti! Toda kdo reče, da mora brez slovesa? Poslovil se bo na vsak način od nje. Bo že kakel, zakaj da odhaja. V planino še pojde poprej, tam ji nabere šopek planinskih rož za spomin... Ta misel ga je navdala z neko otožno sladkobo in mu je olajšala duševno bolečino.

Drugi dan je mahnil v planino. Ves dan se je klatil po vrhah in grebenih. Natrgal je pol nahrbtnika planinskih rož, potem se je ob studencu pod skalo usedel, odbral je najlepše cvete in jih povil v šopek. Pojedel je kruh, ki ga je imel s seboj, se napil studenčnice in se zvrnil po planinskem mahu, zasanjal z odprtimi očmi in polagoma zadremal.

Že so se jele plaziti sence iz dolin, ko se je prebudil, pobral svojo ropotijo in jo z dolgimi koraki ucvrl v dol. Ko se je bližal svojemu domu — Jeruljini koči —, je videl skoz okno, da je v hiši luč. Torej se je teta vrnila, cele tri tedne je že ni bilo. Judež se je razveselil: se bo od ženkice, ki mu je obilo dobrega storila, tudi lahko poslovil. Naglo je stopil v hišo.

»Tonč, dober večer!« ga je pozdravila Jerulja, ki ga je že na koraku spoznala. »Tebe pa dolgo ni. Sem te že očkavala.«

»Vi, teta, pa takoj spet pridete, kadar greste zdoma,« je dejal napol za norce napol za res.

»Tokrat sem pa prav posebej hitela, da bi se prej ko slej vrnila. Bi bila lahko še na Sveto goro šla, bi bila imela lepo tovarišijo, pa mi že v Ljubnem ni dalo miru, ko sem čula, da so v Podkrajju enega pri kegljanju ubili. Zato sem se koj obrnila. Hvala Bogu, da sem te zdravega našla!... Jej, kake lepe rože imaš! Za koga si jih pa nabral? Ali za mene ali za farno Mater božjo ali za kakega drugega svetnika?«

»Ne za vas in ne za kakega drugega svetnika,« se ji je odsmejal. »Saj imate sami dosti rož. Iz vašega koša tako diši kakor pri božjem grobu.«

»Če tvoje gledam, me vse moje nič ne veselijo.«

»V nahrbtniku jih še imam, kar vzemite si jih!«

»Bog lonaj! Jaz sem ti tudi nekaj prinesla za odpustek, na!«

Dala mu je obe roki polni hrušk.

»Jej, so sladke! Takih v našem kraju ni,« je rekla in jela iz Tončevega nahrbtnika pobirati cvetje. Vmes je klepetala:

»Moj Bog, je to hudo zaradi Meležnika, ali ne, Tonč? Kako se meni revež smili!«

ja, da pošljeta Grkom pomoč ne samo v letalih, ampak tudi v četah.

Rooseveltov zakon o neomejeni pomoči Angliji sprejet. Ameriški senat je sprejel 8. marca po 17 dnevni obravnavi s 60 proti 31 glasovom zakon o pomoči za demokratične države. Zakon daje predsedniku Rooseveltu pravico posojati, zamenjavati in prevažati vojne potrebščine, kakor se zdi njemu primerno. Ameriške bojne ladje bodo lahko spremljale prevoze z angleškim orožjem, ameriška vojska se bo lahko bojevala na tujih tleh. Angleške vojne in trgovinske ladje se bodo lahko popravljale v Ameriki. Po sprejetju bo zakon

podpisal Roosevelt 12. marca in se bo začel takoj izvajati. O novem zakonu je rekel Roosevelt: »Ameriška pomoč ne bo prenehala, dokler ne bodo zrušene vse diktature sveta, ki skušajo človeštvu vsiliti svoj red.« Angleži si od te pomoči obetajo sigurno zmago.

Roosevelt čestita »Amerikanskemu Slovence« k 50 letnici. Ameriški Slovenci slavijo letos 50 letnico svojega dnevnika »Amerikanski Slovenec«, ki izhaja v Čikagu. K zlatemu jubileju je poslal predsednik Roosevelt uredniku »Amerikanskemu Slovence« lastnoročno pismo, v katerem čestita k veselemu dogodku zlatega jubileja.

Kratke tedenske novice

Nevtralnost Jugoslavije je po mnenju švicarskih listov tako na višku, da bi bilo brezpogojno treba visoko šolo za nevtralnost ustanoviti v Jugoslaviji, ako bi bilo tozadevno vprašanje sproženo.

Splošni položaj na albanskem bojišču se v zadnjem času ni spremenil. V krajevnih bojih so ujeli Grki 2000 Italijanov, med njimi generala alpincev, ki je dosegel generalski čin šele pred petimi dnevi.

Tolmač grške vlade o bojih v Albaniji je razodel, da so italijanski ujeti častniki izpovedali: Mussolini je bil pred nekaj dnevi osebno na albanskem bojišču in je obiskal prednje odseke fronte pri albanskem mestu Tepeleni.

Nemški strmoglavci so prispeli v velikem številu na italijanske Dodekaneške otoke, kjer so zasedli vsa letališča.

Bolgarija ima mobiliziranih skupaj 17 divizij. Sedem divizij so poslali na južno mejo Bolgarije, dve pa na grško mejo. Konjenica je bila poslana v razne obmejne kraje.

Vodja bolgarske opozicije, bivši ministrski predsednik Mušanov, je pobegnil v letalu iz Bolgarije v Solun.

Ruski sovjeti so prepustili četrto slovansko državo svoji usodi z opravičilo, da jih ni bilo zraven, ko se je to kuhalo.

Klanje goveje živine je v Romuniji prepovedano. Mesarji bodo smeli prodajati le svinjsko, ovčje, kozje in konjsko meso.

Od francosko-nemškega premirja dalje so zasedle angleške pomorske sile 108 francoskih ladij. Francoske trgovske ladje bodo spremljale od sedaj naprej vojne ladje, da Francozi ne bodo umirali od gladi — tako je sklenila francoska vlada.

Abesinski cesar Haile Selasie je prevzel na zavzetem ozemlju okrog Tanskega jezera oblast v svoje roke in uvedel etioopsko zakonodajo.

Angleško prestolino mesto London je doživelo doslej radi nemških letalskih napadov 500 preplahov (alarmov), ki so trajali 1286 ur ali 53 dni.

Izdelan je triletni načrt o pomoči Amerike za Anglijo. Ta načrt obsega dobav za 180 milijard dolarjev.

Zedinjene ameriške države imajo v trdnjavi Knox za 14 milijard dolarjev zlatih palic. Zedinjene države pa razpolagajo v celoti z zlato zalogo, ki predstavlja vrednost nad 22 milijard dolarjev.

Med Siamom in francosko Indokino je bila na posredovanje Japonske v Tokiju 9. marca podpisana mirovna pogodba na škodo Indokine.

Japonski zunanji minister Macuoka bo prispel v kratkem na povabilo nemške vlade v Berlin in bo obiskal tudi Rim.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Zavedna Slovenka umrla pri Sv. Duhu na Ostrm vrhu. Po dolgoletni težki bolezni ter vdanem trpljenju smo položili k večnemu počitku Marijo Kramp. Bila je pošena, radodarna, skrbna žena ter gospodinja in dobra mati številnim otrokom, kateri so že skoraj vsi preskrbljeni. Zapustila jim je za doto globoko vero v Boga in ljubezen do domovine. Dragi mamici naj bo slovenska zemljica lahka, njeno družino pa naj tolaži Vsemogočni!

Znamenitega cerkvenega pevc so pokopali pri Sv. Ani v Slov. goricah. V sredo, 5. marca, je bil slovesno pokopan Franc Feiertag, p. d. Ocvirk. Znamenit je bil ta mož radi svoje globoke in resnične pobožnosti, kot prijeten družabnik in predvsem kot dolgoletni izvrsten cerkveni pevec. Njegovo življenje se je odražalo v pridnem delu, v pobožni, goreči molitvi in v petju. Kar je bil, to je bil cel in ves. Njegova pobožnost je bila otroškonežna obenem pa možatokrepka in nepriljena, ni odbijala, ampak le pridobivala. Bil je versko globoko izobražen, imel je v obliini meri dar modrosti in vednosti, poznal je resnice svete vere, sveto pismo in življenje svetnikov kakor malokdo. Pri vsem tem pa je zvesto poslušal pridigo in božji nauk v cerkvi in je živel kakor pravični ves iz vere in po veri. Njegovo lepo življenje je potekalo v neprestani molitvi. Molil je pa zares z duhom in s srcem ter veliko in povsod: z lepim možatim, krepkim glasom doma in v cerkvi, pri procesijah in kot mrliški ogleda pri bolnikih in mrljičih. Pa je bila njegova molitev zares lepa in prijetno doneča in ne kričeča, ker je kipela iz globoko pobožnega srca. Bil je zvest član apostolstva mož in mladeničev ter je bil ud III. reda 58 let. Vstopil je kot 17 leten fant. Neprecenljive so njegove zasluge za cerkveno petje. Franc Feiertag je bil rojen pevec in tega talenta ni zakopal, ampak z njim kupčeval in ga razvil do visoke popolnosti. Pel je rad, lepo in z veseljem. Cerkevni pevec je bil 61 let, skoraj vse življenje, do zadnjega. Tudi pri petju je bil zvest in natančen, obenem pa skromen in ponižen. Ljubil Bog mu bodi bogat plačnik! Lepo življenje je tudi lepo končal in je v ponedeljek, 3. marca, tudi lepo in mirno pri zavesti v Gospodu zaspal. Cerkevni pevski zbor mu je v slovo zapel. Ker je

umetno petje tako rad imel! Spomenik mu postavimo pa tak — da vsak mu skuša biti ves enak!

Prednica Marijine družbe umrla pri Sv. Trojici v Slov. gor. V nedeljo, 2. marca, je za vedno zatisnila oči prednica dekliške Marijine družbe Mica Padovnikova iz Zg. Senarske. Bila je vzorno dekle in štirinajst let nadvse marljiva prednica Mar. družbe, kateri bo težko najti enake naslednice. Že v jeseni je pričela bolehati, nakar je bila operirana v mariborski bolnišnici. Po povratku domov se ji je stanje zopet poslabšalo, čemur tudi ponovni obisk bolnišnice ni mogel pomagati. Umrla je za črevesno jetiko. Vesela in živahna narava je tudi med boleznijo ni zapustila in junaško je prenašala trpljenje. V življenju je bila nadvse marljiva in se je v skrbi za dom tako rekoč izčrpala. Marijina družba ji je bila vse. Zanj se je zanimala tudi v najhujši bolezni. Pa tudi v drugih organizacijah se je udeleževala. Tretjemu redu je pripadala že od mladosti, v dekliškem krožku se je udeleževala zlasti z vneto agitacijo pri mlajših. Ne samo sebi živeti, temveč tudi drugim koristiti, je bil pravec njenega življenja. Umrla je v 44. letu svoje starosti in bila pokopana v torek, 4. t. m. Udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bila priljubljena. Ob odprtem grobu so se poslovili od nje g. župnik, odbornica MD iz Zg. Senarske in tajnica dekl. krožka. Priporočamo jo v molitev in blag spomin. Počivaj v miru blaga duša!

Marijina družbenica in tretjerednica umrla pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Dne 18. februarja smo pokopali 82 letno vdovo Marijo Zemljč z Ročice. Bila je kot družbenica Marijina ter zvesta tretjerednica po besedah g. dekana res močna žena v veri in odločna v besedi, kjer je šlo za Boga in za krščansko življenje. Bila pa je tudi preskrbna mati svojim otrokom, o čemer pričajo trije vzorno vzgojeni sinovi. Naj ji bo zemljica lahka!

Odprta dan in noč so groba vrata... Tako s pesnikom smo zatožili vurberški farani, ko se je dan za dnevom oglašal mrtvaški zvon. Zazvonilo je 83 letni Elizabeti Zelenik v Krčevcih, ki je bila poročena pri Sv. Urbanu pri Ptuj

»Zakaj Meleznik? Saj Meleznika niso ubili,« se je Judež čudil.

»Vem, vem. Tinč se mi tudi smili, sem vso pot za njega molila... Pa Meleznik je bil tako dober mož, zdaj ga bodo pa obesili.«

»Kaj še! Kdo pa je to rekel?«

»To sem vse grede izvedela. Pri Dobrunki sem bila, ji jajca nosim, njen mož je na sodniji, ima tiste čez, ki so zaprti, tista mi je rekla, da je Meleznik in da mu ne bo nič pomagalo, če še tako taji. Kdo bi si bil mislil, da bi Meleznik mogel človeka ubiti!«

»To še ni prav nič gotovo. Saj mu nihče ne more dokazati, da je on Tinča.«

»Je že gotovo, je rekla Dobrunka. Mrkačev Luka ga je videl, nož je tudi njegov, nihče drug ga ni mogel kakor Meleznik. Dobrunkin mož pravi, da je že obsojen.«

»Dobrunkin mož ima slamo v glavi. Saj še niso sodili, sodili bodo v mestu na okrožnem sodišču.«

»Jaz bi mu privoščila, da bi si vsaj življenje rešil. Najbolj smili se mi Katra. Moj Bog, je to hudo: mlada žena pa kup majhnih otrok, nobeden še ni za šolo, najmanjši pa je še v zibki. Danes sem jo srečala — o ti ljubi Bog!«

»Kaj pa reče?« je razburjeno vprašal Judež.

»Kaj bo rekla? Saj ne spravi besede iz sebe, kar jok jo sili, očesa ima čisto rdeča. Upanja nima nobenega več. Hotela sem ji dati kavo, Dobrunka mi jo je dala, da bi

jo imela za sveti večer, pa je ni hotela vzeti. Ničesar noče, le Tevž naj bi prišel, enkrat še samo naj bi prišel, tako ti stoka in tarna revica.«

Judeža je Jeruljina pripoved pretresla. Jerulja pa je nadaljevala:

»Viš, že tolikokrat sem ti rekla: vsa nesreča na svetu pride od ženitve. Kaka ti je bila Katra, ko je bila še dečla: lepa, nedolžna, rdeča in zmeraj vesela, še bolj vesela, kakor je Marička, njena sestra! Ko bi bila sama ostala, bi si še danes lahko pela. Ali ji je bilo treba, da se je vpregla v ta nesrečni zakonski stan? Zdaj jo tepe.«

»Zakon vendar ni nič slabega.«

»Slab ne rečem, da bi bil. Dober pa tudi ni. Saj ne prinese drugega kakor skrb pa reve in nadloge. Bog je že vedel, kaj je naredil, pa ko bi bila jaz namesto njega — Bog mi odpusti — jaz bi sedmega zakramenta ne bila ustanovila, namesto sedmega bi bila rajši napravila nekaj drugih... Lepšega stanu ni, kakor je deviški stan. To vem jaz.«

»Vsi ljudje pa ne morejo ostati samski.«

»Zakaj ne? Samskim se vselej bolje godi kakor oženjenim. To si sama izkušam. Ne sejejo in ne žanjejo in vendar jih nebeški Oče redi. In ko bi vse ženske prišle z belim vencem na oni svet in ko bi vsi moški prišli z lilijo v roki pred večnega Sodnika, bi vsi koj takoj lahko odrajali v nebesa. Ali si moreš kaj lepšega misliti? Zato pa, Tonč, ubogaj me in ne ženi se nikoli!« (Dalje sledi)

smrti preseli duša umrlega človeka. Ne boste našli muslimana, ki bi ubil škorkljo ali pa ji storil kaj žalega. Če pa musliman naleti na bolno ali ranjeno žival, ji nudi kar največjo pomoč in nego. V maroškem mestu Fezu pa so pred nedavnim celo otvorili bolnišnico za škorkle, ki lahko sprejme naenkrat sto bolnih »pacientov«.

Človek, ki tehta na zemlji 100 kg, bi tehtal na Marsu samo 40 kg. Če skoči na zemlji 2 m visoko, tedaj bi skočil na sosednem planetu 5 m visoko.

Turki se učijo latinščino. Turški prosvetni minister je s posebnim odlokom osnoval prosvetni oddelek za latinski jezik. V turške srednje šole bo v kratkem uvedeno obvezno učenje latinskega jezika.

in od tam se je na stara leta preselila v rojstni kraj kot vdova, kjer je imela za preužitek lepo posestvo. Na zadnji poti je je spremljalo lepo številno ljudje, v asistenci domačega g. župnika je bil tudi g. župnik Razbornik od Sv. Urbana, ki je spregovoril ob odprti gomili rajni v slovo. Še isti dan pa je splavala med angelske trume dušica devetletnega Poldeka Vidoviča, učenca vurbeske šole, doma iz Krčevin. Nek šolar ga je brcnil z nogo v trebuh, pretrgala se mu je trebušna mrena, dobil je vnetje z raznimi zapletljaji in zdravniki mu niso mogli oteži življenja. Ta primer je glasen opomin, kako se razpasuje surovost med mladino. Od ljubekega fantka pa je romala smrt dalje po Krčevinah in iskala nove žrtve. Stopila je v hišo Kuharjevo in zamahnila s koso po gospodarju Jožefu, star komaj 49 let. Umrl je na posledicah možganske kapi med prevozom v bolnišnico radi pljučnice na pepelnico sredo zjutraj. Veliko ljudi je šlo k pogrebu in mu tako izkazalo zadnje spoštovanje. In drugi dan je zopet v Krčevinah smrt bila na delu. Odrašila je napornega življenja 86 letno Gerčko Horvat, ki je še lansko leto hodila precej daleč v cerkev. Njena hči je usmiljenka v Trstu. — Počivajte v miru vsi, vsem žalujočim pa božje tolažbe!

Dva smrtna primera pri Sv. Andražu v Halo-
zah. Nebeški Vrtnar je pred kratkim presadil dve dobri Marijini družbenki iz te solzne doline v svoj nebeški vrt. Obe sta vse življenje kot lepi cvetki dehteli in širili vonj krepostnega, zgledega življenja Marijinih otrok. Obe sta zveneli pod morilno roko jetike, ki ju je neozdravljivo zgrabila in iztrgala iz naše srede. Obe sta bili doma iz Strmca, obe sta veliko delali in se mučili ter si skrbeli za trdi kruh na mačehovski haloški zemlji, ki je tako lepa, a tudi tako skopa. Lizika Vindiš je zadnja leta še s posebno ljubeznijo podpirala svojega nečaka Ivana, ki študira in tako želi, da bi postal ves Gospodov. Tonika Potočnik je nekaj ur pred slovesom iz sveta prešla Gospoda, zato ji je posebni nasmeji igral okrog ustn na mrtvaškem odru. Tako smo se na grobu poslavljali od dragih sester s solzami v očeh in s svetim mirom ter tiho srečo v srcu.

župnikov brat legel k večnemu počitku. Pretekli teden je v lepi starosti 80 let po nekajdnevni boleznii zatisnil oči k večnemu počitku g. Keresturi Koloman iz D. Lendave. Pokojnik je bil brat v Bakovih živečega upokojenega župnika. Naj počiva v miru, a g. bratu naše iskreno sožalje!

Dopisi

Dravska dolina

Vuzenica. Časi so hudi, a mi smo kljub temu veseli. Čeprav je bila tudi letos huda in mrzla zima, nismo pustili volka skozi faro kakor lani. Oklicanih je bilo namreč nič manj ko 6 parov.

Dravsko polje

Vurberg. Vurberžani se zadnje čase na vse načine izobražujemo. 27. in 28. februarja je priredil okrajni kmetijski odbor kmetijski in sadjarski tečaj z zelo zanimivimi in aktualnimi gospodarskimi predavanji v teoriji in praksi. Udeležilo se ga je precej gospodarjev in fantov kmetijsko-nadaljevalne šole, vendar bi bilo treba še več razumevanja in zanimanja za take, kmetu tako nujne stvari. Eni pa delajo čisto posebne tečaje za prisilno prilastitev tuje lastnine. Posebno meso jim gre v slast. Kradejo kure in svinjska plečeta. Pri Mariji in Ani Minih v Grajenščaku si je kar vso kobiljo privoščil in kokoške zraven, ubogi ženci pa naj zdaj sam fižol omlatujeta, je to za kristjane? — Naša društva so stalno na delu. Za praznik sv. Jožefa je namenjena pestra akademija FO in DK, če se bodo ugodno rešile zadeve višje sile, kar bo pravočasno razglašeno. Ker pa je upanje na prireditve akademije, zato vsem prijateljem katoliške mladine doma in pri sosedih kličemo: na veselo svidenje v dvorani!

Slovenske gorice

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V pustnem času je bilo precej živahno, imeli smo 9 porok. Želimo novoporočencem veliko sreče in blagoslova v novem stanu. Naj bi bili krepka opora cerkvi, na-

rodu in domovini! — Naša sadjarska in vrtnarska podružnica se krepko giblje. Na njenem običnem zboru je prof. Šifnar v dvehurnem govoru podal mnogo koristnih navodil za pripravo zelenjave. Na poučnem shodu 10. februarja je naš tajnik Jože Kraner predaval o glavnih škodljivcih našega sadnega drevja, na tečaju 26. februarja za ssaženje drevja pa, kako se naj snaži sadno drevje in škropi. Na tečaju za cepljenje drevja 2. marca pa nam je isti razlagal, kako se cepi in preceplja. Pomagala sta mu naša člana A. Zemljčič in Leop. Kurbus. Naši sadjarji v tem mesecu pridno ssažijo sadno drevje, ker noben noče biti naznanjen okr. glavarstvu za prisilno ssaženje. Pa bi bila tudi sramota za tistega, ki bi ne storil svoje dolžnosti. Še je dovolj časa do 1. aprila. — Na novi državni cesti Sv. Benedikt—Sv. Lenart se bo začelo delo, kakor hitro se bo zemlja osušila. Zemljarska dela se bodo dovršila in zgradila dva mosta. Zelo želimo, da bi se tudi celotno potlakala in dovršila. Upamo, da bo država dala na razpolago potrebni denar za dovršitev.

Mursko polje

Ljutomer. Ljutomerski farani, ako je v vas kaj katoliške narodne zavednosti, se boste gotovo naročili na Mohorjeve knjige! 30 din za šest knjig boste že zmogli. Ne odslavite nabiralca, ki bo prišel k vam z nabiralno polo! — Iz okolice Ljutomerja se sliši godrnjanje nad zlikovcem, ki se spravlja nad kokoši. Upanje je, da se bo nepridiprav enkrat vendarle ujel. — Pošteno nas je presenetilo. Ko smo pričakovali, da bo dež prenehal in se nam bo nasmejalo sonce, pa nas je pozdravil v četrtek zjutraj skoraj 15 cm debel sneg.

Saj bi bili veseli, če bi bilo še okrog Božiča, toda sedaj ga pa res nismo! Ker je sneg južen, se je zelo oprijel drevja, posebno iglastega, kjer je naredil veliko škode. Nesreča pa je tem večja, ker je takoj drugi dan posijalo sonce, ki je naglo topilo zapadli sneg. Ker so bili potoki narastli že radi obilnega dežja, so sedaj prestopili struge. Posebno škavnica, ki je spravila pod vodo velik del polja. Nevarnost je za ozimino. Res se sprašujemo: kdaj bo končno nastopil dan, da se bo škavnica regulirala in tako vsaj nekoliko zmanjšala njena uničevalna moč? — Najbolj so prizadeti kraji: Cezanjevci, Ljutomer in Ristova, saj so od obmurskih krajev skoraj odrezani, ker so ceste vse pod vodo.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Dne 1. marca zvečer so ljudje opazili na severni strani jasnega neba polarni sij, kakršen se je pojavil pred 2 leti. Nenadna rdeča svetloba, ki je trajala le nekaj minut, je vzdramila tudi naše gasilce, ki so mislili, da nekje v bližini gori, a so se kmalu prepričali o nasprotjem. — Naše ceste so ponekod obupno slabe. Pred dnevi se je namreč v Šolski ulici avto do osi pogreznil v blatu, odkoder so ga pozneje komaj praznega izvlekli. — Zveza poljedelskih delavcev je že in še bo v vseh večjih krajih priredila za svoje člane sezonske delavce socialne tečaje, v zvezi s katerimi imajo krajevna društva svoje občne zbore. Tečaji so proti pričakovanju povsod zelo dobro obiskani.

Turnišče. Pred dnevi so se naši čevljarji s kolesi vračali iz soboškega sejma. Ker kupčija ni bila slaba, so v Rakičanu zavili v gostilno in malo globlje pogledali v kozarce, kar je povzročilo, da je čevljarski mojster Z. J. padel s kolesa ter se občutno poškodoval po obrazu. — Nevarne rane na nogah ima posestnik Smej Ivan in obstoja velika nevarnost, da mu bodo morali v bolnišnici nogo odrezati, ako ga še hočejo ohraniti pri življenju. — Precej prahu in nepotrebnega govorjenja je povzročila gostilna, ki se nahaja tik cerkve. Omenjeno gostilno je namreč oblast zaprla. — Naše Prosvetno društvo in Fantovski osek sta pridno na delu in sta nam predvajala že več lepih iger in predavanj.

Bošonci. Kakor smo že v našem listu poročali, je bila ustanovljena selska dostava v našem poštnem okolišu. Ravnateljstvo plač ni hotelo povišati, naša občina, ki ima za vse drugo dovolj denarja, pa ni hotela nič prispevati, kakor to delajo druge občine. Ljudje so nejevoljni, pa poštarice ne zadene nobena krivda. Sicer pa bo to kmalu urejeno, ko bo država nastavila pri pogodbenih poštah pismonoše. — Čudimo se, kako je mogoče, da pri nas ni razpisano mesto tajnika na občini. Naj bo tajnik kdor koli, toliko pa menda le lahko zahtevamo, da bo obvladal slovenščino. — Že več ko eno leto manjka na naši šoli ena učna moč. Otrok imamo okrog 300 in da je to za tri učne moči preveč, je menda vsakemu jasno. Prosimo žensko učno moč, ker je na taki šoli potrebna vsaj ena ženska moč.

Haloze

Sv. Andrej v Halozah. Po pametni zamisli blagopokojnega voditelja dr. Korošca je kakor dru-

Koliko pentelj ima nogavica? V paru na roko pletenih bombažnih ženskih nogavic je potrpežljiv človek naštel nič manj nego 47.000 pentelj. Še popolnoma drugačne številke pa dobimo, če vzamemo v roke nogavice iz drobnejšega tvoriva, n. pr. iz svile ali umetne svile. Takšen par nogavic šteje približno dva milijona pentelj. Industrija uporablja za pletenje takšnih nogavic najbolj zamotane stroje, ki sestojijo iz kakšnih sto tisoč delov. Na uro splete ta stroj okrog 45 milijonov pentelj, to se pravi, da izdela v eni uri približno 20 parov nogavic.

Prižgana vžigalica se vidi kilometer daleč. Kakor so pokazali v Nemčiji poskusi, se vidi še tako majhna luč precej daleč. Tudi pri zastira-

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Pri kratkem opisu Turškega zida je bila omenjena drča, katera je bila strašno nevarna past za vsakega, kateri bi se lotil napada v dolinici. Na vrhu drče so bili nagrmadeni ogromni kupi kamenja ter hlodov. Ta plaz so sprožili v odločilnem trenutku, zagrmel je z največjo brzino po strmi riži, se izpraznil nad glavami janičarskih kričarjev in je pokopal pod seboj najbolj ropazeljno ter krvoločno sodrgo.

Do neba segajoči obupni kriki... Tulenje in ječanje na pol živih ter ranjenih, zaokren na pobeg za podsutimi stojiščih...

Tak je bil začetek in konec zadnjega naskoka nad Turški zid med Rušami in Falo.

Za bežečimi Bosanci in Hercegovci so metali Rušani z obzidja koše čebel. Razljutene živalice so se spustile v gostih rojih za bežečimi in so jih neusmiljeno pikale. Preganjani vragovi so po ljudski govorici bežali, kolikor so jih nesle noge, in se drli na ves glas: »Strašne so štajerske muhe! Bežimo, bežimo, sicer bomo vsi poginili!«

10

Na Ali pašo v čolnu na Dravi so streljali mušketirji s krogli, ko je gonil z golim mečem svoje ljudi v boj za posest zida. Verskega odpadnika se ni prišla niti ena od izstreljenih krogel. Po prepričanju o nedotakljivosti pasjega sina šine po ljudskem pripovedovanju enemu od krščanskih strelcev rešilna misel v glavo. Z roke sname zlat blagoslovljen poročni prstan in ga porine namesto svinčenke v cev muškete. Zlati naboj v puški izstrelil. Komaj se razkadi oblaček smodnikovega dima, že omahne paša smrtno zadet iz čolna v Dravo, ki ga odnese proti sultanovemu mostu kot prvo sporočilo, da so bili Turki poraženi tudi pri Turškem zidu.

Takoj po pobegu napadalcev so Rušani odprli vrata Turškega zida ter so začeli vlačiti izpod kamenja ter hlodovja ubite ter ranjene Turčine. Mrtve in poškodovane so brez usmiljenja in prizanašanja pometali v Dravo in so na ta način oznanili sultanu Sulejmanu, da Ruše nikakor niso zaostale za Mariborom!

Vladarja velike Turčije je silno potrla, ko je prejel vest, da je priplavalo po Dravi najprej truplo Ali paše v blesteči bojni opremi, za njim pa nešteto mrličev iz vrst bosanskih in hercegovskih janičarjev.

Medtem ko je grebel Ali paša kostanj iz žerjavice Turškega zida, tudi njegov v Rušah zaostali mostarski tovariš Mohamed ni držal križem rok. Preprostemu narodu je do danes znano, da se je podal višji Turek iz Mostarja v ruško Marijino cerkev na konju. Kolikorkrat je pogledal

god tudi pri nas ustanovljena šolska kuhinja, ki vsak dan redno deli našim revnim šolobveznim otrokom tople hrane, da si vsaj enkrat na dan za silo napolnijo svoje lačne želodčke. — Po več kakor dva meseca trajajočem velikem snegu in ostrem mrazu je spet nastopilo toplejša južno vreme, ki je spravilo ljudi na prvo spomladansko delo v naše gorice rezat in kopat. Marsikateri vinogradnik bo prisiljen sam delati v gorici in na njivi, ker si ne bo mogel vzeti delavcev radi pomanjkanja živil in denarja. Veliko družin, bajtarskih, viničarskih in pa tudi kmečkih je, ki so že dalje časa brez koščka kruha, kar je posledica lanske slabe letine. Kako torej naj živi ubogi haloški viničar, če še posestniku primanjkuje? Zato letos kakor običajno ne bo slišati veselega petja kopačev, ker je veliko pomanjkanje, kakor ga skoraj ne pomnijo ljudje in ker je v kleti suho pri »čepki«. — Pretekli mesec nam je preostalo še veliko nakaznic za kruh ali moko. Pa da ne bi kdo mislil, da smo tako založeni, ampak naši trgovci niso dobili zadostne količine moke, kar je delalo našim pridnim gospodinjam nemale skrbi, ker niso imele iz česa peči za veliki praznik pust »krapičev«. Fašenk pa je le minil, čeravno je bilo malo »krapičev«.

Šmarski kraji

Šmarje pri Jelšah. Pa smo spet imeli par toplih sončnih dni. Kar vleko nas je na delo, ki se nam od vseh strani vsiljuje. Poleg vinogradov in njiv se skrbno dela tudi v sadonosnikih. Kdo izmed starejših ve povedati, da so se sadnega drevja kdaj tako splošno poprijeli kot sedaj? Drevesnice so sicer imeli na gornjem koncu trga in si z dobrimi sortami zasadili drevored do Skaleta in do razcestja proti Jelšam. Danes pa je splošno zanimanje za podvig tudi te kmetijske panoge in še posebej med našimi mladimi gospodarji. Drugo k drugemu pač pomaga. »Slov. gospodar« nas s svojimi članki in navodili vedno vzpodbuja, naša sadjarska podružnica marijivo poučuje ter jim v jeseni v svoji novi stavbi pridno sadje suši, iz tečajev na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru pa nam tudi šmarski obiskovalci, kakor predsednik sadjarskega društva žan Vreže ter njegov sosed Strašek, prinašata najnovejša navodila in pripočila. Da se pa tudi še drugim omogoči obisk takih priporočljivih tečajev, se v tekočem tednu, in sicer 13., 14. in 15. marca, tedaj v četrtek, petek in soboto, tudi pri nas v Šmarju vrši tak tečaj za pouk in navodilo za najvažnejša sadjarska dela, kakor jih zahteva napredno sadjarstvo. Pridite vsi in v obilnem številu ter Bog vam daj, da v jeseni napravite prav lepe in izdatne kupčije s svojim pravilno vzgojenim sadjem!

Sv. Križ pri Rog. Slatini. Društveni dom imamo iz leta 1913. Ta ne odgovarja več današnjim potrebam. Čim dalje tem bolj silii v ospredje zadeva, da društveni dom, oziroma društvena dvorana »Slomšekovega prosvetnega društva« ne odgovarja današnjim našim potrebam. Ob priliki raznih društvenih prireditev, na primer: akademij, iger ali kakih drugih važnih sestankov ali proslav je vedno društvena dvorana premajhna in skromna. Oder imamo priličen, tudi lepih kulis imamo. Za kulise pa tudi nimamo primerne

shrambe. Potreba večje društvene dvorane in pripadajočih sob in shramb se je posebno opazila zadnje čase, ko je na svojih čolnih prosto zaplavala »svoboda prosvetnih društev«. Tako se je že pred nekaj časom sprožila misel, da se društvena dvorana poveča z izločitvijo posojilnice iz društvenega doma. Ta misel pa je zadel na trd oreh in je ostala do danes še nerešena. Potrebo po povečanju društvene dvorane so sedaj uvideli vodilni in uvidevni možje. Saj je to za župnijo res velika zadeva in skrb in je popolnoma upravičena. V Prosvetnem domu se vzgaja mladina po krščanskih načelih za Boga, dom in narod. Korajže je treba — pa začeti je treba, pa bo vse šlo. Ne bojimo se pomoči z osebnim delom, saj smo fantje krepki in korajžni (to morate razumeti, korajžni za dobro stvar). Potrebne vožnje smo tudi pripravljene brezplačno izvršiti. Denarnih prispevkov se tudi ne bojimo. Ne motimo se, če že vnaprej računamo v finančno sodelovanje od strani uprave občine. Prijeli bomo za plug — zaježdili konjička... in zaorali prvo temeljno brazdo za povečanje društvene dvorane.

Sv. Križ pri Rog. Slatini. Prehranjevalnemu občinskemu odboru je prostovoljno stavilo na razpolago 30.000 din ravnateljstvo steklarne pri Sv. Križu. S tem korakom je ravnateljstvo steklarne napravilo velik korak za pomoč prehranjevalnemu odboru. — Delovanje prehranjevalnega odbora se je med občinstvom sedaj pomirilo. Seveda spočetka niso ljudje dobili pripadajoče količine moke, sicer pa to ni bila krivda odbora. Medtem pa imamo sedaj zadostno količino moke na razpolago — pa ne pridejo vsi opravičenci po njo. Morda pri nekaterih ni potrebnega denarja? — Veliko zanimanje je bilo letos za umetna gnojila. Občina jih je sama razpečala 15.000 kg. — Ženini in neveste bi bili skoro na karte. Letošnji predpust si je podal roke in obljubilo zvestobo samo osem parov. — Akcijski odbor za zimsko pomoč revnim je priredil zadnjo nedeljo krajevne sestanke po vsej občini. S pomočjo tega odbora in s pomočjo bolje stoječih posetnikov se je našim domačim revežem lepo pripomoglo in vsaj začasno zboljšalo njihovo bodo in pomanjkanje. Med vsemi bolje stoječimi posetniki se je najbolj odrezala gospa Fani Potočnik iz Rog. Slatine. Obdarovala je tri reveže v blagu za 201 din in v gotovini 90 din. Njej in vsem darovalcem izrekamo najlepšo zahvalo! — Sedaj smo na delu v vinogradih. Tudi na njivah je že padlo prvo seme jarih žit na svežo brazdo. Daj Bog, da bi to seme zlasti letos v teh težkih časih dobro vskalilo in obrodilo stoteran sad!

Celjska okolica

Nova cerkev pri Vojniku. Veliko pomena za našo župnijo je novi »Prosvetni dom«, ki bi prinesel novega ognja v srca naše mladine. G. kaplan Žolnir je predlagal, da bi se sestavil odbor z odborniki iz posameznih vasi župnije. Naloga teh odbornikov bi bila, da bi v svoji okolici zbirali prostovoljne darove v blagu (tu pride v poštev les) in denarju. S prostovoljnimi darovi smo prepričani, da bi gospodarsko noben ne bil prizadet. Saj vemo, da bo novi »Prosvetni dom« skupno ognjišče vseh župljanov, posebno naše

mladine, ki naj bi tukaj prejemale smernice za svoje življenjske naloge. Pojdimo s pogumom na delo, da izkažemo hvaležnost velikemu škofu Slomšku, ki je več ko pred 100 leti tukaj kaplanoval.

Laški okraj

Laško. Fantovski odsek in Dekliški krožek sta dne 2. marca ob pol 4. uri priredila v nadžupnijski dvorani zelo lepo in poučno igro dramo »Stari in mladi«. Obisk igre je bil nepričakovano dober. Glavna zasluga, da je tako lepo igra iztekla, gre vrlému in požrtvovalnemu prosvetnemu delavcu g. Bregarju, ki nas je v tej igri vodil. Toda ne mislite, da gre pri nas vse tako gladko. Tudi mi dobimo večkrat kakšno poleno pod noge. Zato več ko je polen in zaprek, tem lažje in lepše ter skupno je delo.

Književnost

Dve novi knjigi za postni čas je izdala Družba sv. Mohorja: Svetega Hieronima izbrana pisma, I. del, poslovenil Dr. Fr. Ks. Lukman, 312 strani. Broš. 56 din, vez. 72 din. Pisma o trpljenju spisal Vilko Fajdiga, strani 92. Broš. 20 din, vez. 30 din. Udje Družbe sv. Mohorja dobijo knjigi za 25 % ceneje. 451

Šmarnice za leto 1941. »Smisel in skrivnost trpljenja« je naslov novih šmarnic, ki jih je spisal g. Andrej Pirc. Pisane so posebno za sedanjí težki čas ter so posamezna premišljevanja ponazorjena z zanimivimi zgledi. Dobijo se v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor, Ptuj, Trbovlje.

Korporacijski red in družabna reforma Jugoslavije. Dr. Jože Jeraj. Maribor, 1941. Tiskala in založila Tiskarna sv. Cirila. Cena 14 din. — Knjižica z gornjim naslovom, ki jo je spisal dr. Jože Jeraj, profesor na Visoki bogoslovni šoli v Mariboru, strokovnjak v socioloških vprašanjih, seznanja bralca na stvaren, nazoren in poljuden način o novem gospodarskem in socialnem redu, ki se pričakuje, napoveduje in delno že ostvarja. Gospodarski liberalizem je človeško družbo razklal v dva razreda, ki sta drug drugemu sovražna: v kapitalistični red maloštevilnikov in proletarski razred delavcev, tretji je tako zvani srednji razred kmetov, obrtnikov in trgovcev, ki imajo sicer nekaj kapitala, pa ne živijo prvenstveno od njega, temveč od lastnega dela. Sodobni razredni boj med gospodarskimi sloji je povzročil kaos (zmedo) v človeški družbi. Kako pomagati? Imamo dva recepta: komunistični in korporacijski. Klasična dežela, kjer se uresničuje komunistični program, je sovjetska unija v Rusiji, kjer so vsi sloji in poedinci zaslužni državniemu kapitalizmu. Papež Pij XI. v svoji okrožnici Quadragesimo anno (leta 1931.) odklanja individualistično načelo liberalizma in kolektivistično načelo komunizma ter priporoča kot bistvene organe novega pravega socialnega reda korporacije, to so v skladu z vodilnim gospodarskim načelom socialne pravičnosti organizirani dobro urejeni udje družabnega telesa, ki bodo nasprotujoče si koristi delodajalcev in delavcev spravile v harmoničnem občestvu. Kakor družji isti stanovski smoter člane istega poklica v korporacije, tako družji višji skupni smoter več korporacij v zvezo;

Kunigunda ugrabljena

Junaški branilci Turškega zida s številnimi begunci nikakor niso takoj verjeli, da bi bil sovražnik resnično pobegnil po prvem neuspelem naskoku, saj so poznali njegovo zvižgalnost ter zahrbtnost. Navozili so nov plaz kamenja in polen ter čakali v strogi pripravljenosti, kje se bodo poturčenci pojavili, da ponovno poskusijo, kar jim je prvič tako bridko spodletelo in končalo v krvi ter smrti.

Sovražnika ni bilo dolgo od nikoder. Straža na Gradišču je javila najurnejše gibanje dolgih vrst Turčinov ob bistrškem mostu, ki so se vse pomikale ob Dravi proti vzhodu. Turška vojska je zatonila in izginila bogznaj kam. O kakem večjem premikanju vojaštva pri mostu ni bilo nič več opaziti.

Dne 21. septembra popoldne so se začeli motati okrog Viltuša in Bistrice bolj neznatni turški oddelki, kateri so z vso naglico razdirali most, začeni na sredi in proti vsaki strani na levo ter desno. Deske in trame so enostavno metali v reko. Odvezali so od zasidranih čolnov mehove govejih kož, katere so tudi odnesli valovi Drave. Končno so omajali še sidra mlinskih čolnov, poskakali vanje ter odveslali po Dravi proti Mariboru.

Sultanovega mostu ni bilo več. Niti en Turek se ni pojavil, da bi jezdil ali se plazil peš proti Rušam. Posadka za Turškim zidom je resnično zmagala, domači begunci in pribežniki iz Središča, Ormoža ter Ljutomera so bili

nju luči moramo paziti, da to storimo temeljito, namreč z dovolj debelo stvarjo, ki svetlobe ne propuška. Tako so s temi poskusi ugotovili, da se vidi svetloba majhne vžigalice kilometer daleč. Svetloba luči, ki je slabo zastrta, pa se vidi več kilometrov daleč. To je važno vedeti posebno danes, ko divja vojna in ima tako slabo zastrta luč lahko usodopolne posledice, kajti bistremu očesu letalca nič ne uide.

Nemčija in plinska vojna. V začetku vojne leta 1939. je izjavil vodja rajha Adolf Hitler, da se bo Nemčija borila na viteški način in da se bo strogo držala vojaških zakonov in mednarodnih dogovorov o bojevanju, dokler se jih bo držal nasprotnik. Adolf Hitler je že takrat izrečno odklonil uporabo bojnih plin-

kip Marije, je obrnila nevidna moč glavo nevernika tako daleč nazaj, da je moral gledati čisto proč od Matere božje. Pri tem čudežu vzklikne paša: »Verjamem v moč božje porodnice in ji bom prinesel dar, kakršnega ji še ni poklonil nihče!« Dal je napraviti tako veliko in težko svečo, da so jo morali potegniti v cerkev štirje konji. Ob slovesu je naročil Rušanom, naj od njega podarjeno svečo prižgejo, kadar bo največ ljudi v svetišču.

Preudarni Rušani so opominjali k previdnosti z ozirom na turški zahvalni dar. Slednjič so se odločili, da ogromne sveče sploh ne bodo prižgali, ampak jo odprli. Sveča je bila votla in napolnjena s tolikšno količino smodnika, da bi bila eksplozija pognala v zrak veličastno ruško hišo božjo.

Mostarski paša je stikal po izpraznjenih Rušah s svojimi vojaki tako dolgo, da je naletel na čuvaja ruške Matere božje — župnika Lichtensteina. Zapovedal je duhovnika mučiti z mongolsko brezsrčnostjo in krutostjo. Ker niso končale življenjske svetniškemu duhovniku najstrašnejše muke in je še vedno zahvaljeval Boga in Marijo, so ga razsekali turški rablji na drobne kose in jih razmetali po vasi.

Ob pojavu prvih na vso moč kričečih premagancev izpred Turškega zida v Ruše jo je odkuril tudi mostarski paša Mohamed proti sultanovemu mostu v Bistrici in se pridružil s preostanki Bosancev ter Hercegovcev jedru proti vzhodu se pomikajoče Sulejmanove vojske.

vsi smotri pa morajo biti usmerjeni k najvišjemu smotru v državi, k občni blaginji. Pri zgradbi korporacijskega reda gre predvsem za organizatorni vidik, pod katerim se naj določi obseg poedinih korporacij in razmejitev korporacijskih področij, to je, gre za to, koliko korporacij naj bo. Fašistične korporacije v Italiji imajo za osnovo proizvajalno vejo in jih je 22. Bivša Avstrija se je odločila za poklicno-stanovsko organizacijo. Portugalska ima tri glavne oblike korporacij: za poljedelstvo, ribarstvo in pomorstvo ter za industrijo in trgovino. Nemška narodno-socialistična stanovska organizacija smatra vse nemško narodno gospodarstvo kot Nemško delovno fronto, ki je del stranke, kateri je na čelu vrhovni voditelj. Glavni sestavni del te fronte je podjetje. V vsakem podjetju se ustanovi zaupni svet. Če se podjetnik in nastavljeni ne morejo sporazumeti, odloči državni nadzornik dela. Zakonodajno oblast imajo fašistične organizacije, kajpada v malem obsegu, portugalske in bivše avstrijske pa imajo samo posvetovalno pravico. Jugoslavija naj ne kopira (prevzame) druge korporacijske rede, marveč naj ustvari jugoslovanski korporacijski red, ki bo upošteval našo gospodarsko strukturo, pa tudi naš posebni položaj, ker obstoja Jugoslavija iz srbske, hrvatske in slovenske skupnosti. Naše korporacije naj se delijo po poklicih. Pri nas že obstajajo javno-pravne stanovske organizacije (za trgovino, industrijo, obrt, kmečka zbornica itd.), tudi obstajajo številne svobodne poklicne organizacije (kmečke, trgovske, industrijske itd.). Zakonodavno oblast bi imele v smislu avtonomistične razdelitve države banovinske stanovske gospodarske zbornice (v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu) ter vrhovna stanovska gospodarska zbornica v Beogradu. Jugoslavija bo krščanska, narodna in korporacijska država. Dr. Jerajev zelo poučno in vzpodbudno knjižico najtopleje priporočamo posameznikom ter našim mladinskim in prosvetnim organizacijam.

O sovjetskem gospodarstvu. Pod tem naslovom bo dr. Ciril Žebot kmalu izdal knjigo, v kateri razpravlja o osnovi, ustroju in delovanju sovjetskega državno-načrtnega gospodarstva. Knjiga bo izšla v začetku aprila t. l. ter se naroča pri Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. V prednaročbi stane 150 din. Če bi poedinci ne mogli knjižice naročiti, priporočamo, da to storijo naše mladinske in prosvetne organizacije, včlanjene v Prosvetni zvezji.

Naznanila

Maribor. Mariborska dijaška mladina vabi na slavnostno matinejo v proslavo druge obletnice kronanja papeža Pija XII. v nedeljo, 16. marca, ob pol 12 v Karlinovi dvorani (Dijaško semenišče, Koroščeva 12). Spored: 1. Basin: Atila pred Rimom (poje zbor bogoslovcev). 2. Napori in načela Pija XII. za vpostavitve miru med narodi (govor). 3. Svetlemu vodniku naših dni (deklamacija). 4. Mladina prisega zvestobo svetemu očetu Piju XII. (govor). 5. Premisl: Laudes regiae (pojejo združeni dijaški zbori). 6. Zaključna beseda. 7. Povsod Boga (pojejo vsi). Vstopnine ni.

nov, tako danes odgovarjajo v Berlinu na izjavo ameriškega mornariškega ministra, ki je rekel, da bo Nemčija pri sedanjem vdoru v Anglijo uporabljala bojne pline.

Domovina kuge je prav za prav severna Afrika, in sicer v onih predelih, kjer so pravkar v teku najhujši boji med Angličani in Italijani. V Evropi se je kuga pojavila prvič v 6. stoletju, ko so jo prinesle iz severne Afrike podgane, ki so bile na ladjah.

Vse živali ne dojemajo barv tako, kakor jih ljudje. Njih oči so za mnoge barve neobčutljive, po drugi strani pa vidijo tudi barve, ki jih mi ne vidimo. Čebele poznajo n. pr. samo tri barve, za njihove oči je rdeča barva siva.

*

Mariborčani se vabijo, da v najobilnejšem številu posetijo to proslavo združene dijaške mladine!

Ljudski oder v Mariboru bo vprizoril v nedeljo, 16. marca, ob 17 krasen verski misterij »Lazarjeva smrt in njegovo vstajenje od mrtvih«. Res prava duhovna obnova za bližajočo se Veliko noč, zato se bomo v nedeljo vsi združili v dvorani na Aleksandrovi cesti 6.

Razglednice Slovenske straže. Slovenska straža bo izdala za letošnjo Veliko noč štiri umetniške razglednice. Osnutek so napravili naši priznani domači slikarji in so v njih obdelali slovenske narodne običaje, ki so najtesneje povezani z verskim življenjem velikonočne dobe. Vso slovensko javnost že danes opozarjamo na razglednice, ki bodo ponazorile v narodopisni pristnosti prizore naših domačih šeg in navad. Predstavile bodo hkrati najširji javnosti tri naše domače umetnike v njihovem umetniškem prizadevanju za gojitev in ohranitev pristnega slovenskega življa. Razglednice pa bodo končno tudi klic naši zavedni slovenski javnosti, naj se vedno in povsod zaveda svoje narodne dolžnosti in podpira našo Slovensko stražo.

ČASOPISNA STATISTIKA

Knjižice za časopisno statistiko po župnijah so zopet v novi izdaji natisnane. Te dni jih bomo razposlali vsem, ki so jih želeli. — Ako kje teh knjižic nimajo, pa bi bili pripravljeni to statistiko vstaviti, naj nam sporočijo! Knjižice pošiljamo brezplačno. — Prosimo vse preč. gg. duhovnike, da pomagajo našim požrtvovalnim fantom in dekletom, da jim sestavijo to statistiko.

Uprava »Slov. gospodarja«, Maribor

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, priredi naša župnija domovinski dan. Kakor so to storili že marsikje, da s tem pokažejo svojo narodno zavednost, tako tudi mi tu ob skrajnem severnem koncu naše domovine nočemo zaostajati in bomo ta dan posvetili misli na naš dragi slovenski dom. Zjutraj po rani sv. maši nas bo govornik v Ciril-Metodovem domu povedel v našo narodno preteklost in bomo videli, kako že dolga stoletja v borbi vztrajamo na naši zemlji, ki je sicer revna, a lepa in skromno redi onega, ki jo z ljubeznijo obdeluje. Po večernicah pa bo v Domu slavnostna akademija, ki jo priredi naša mladinska društva. Pridite vsi, stari in mladi, da ob tej priliki izrazimo voljo, biti zvesti Bogu, narodu in domovini! Bog živi!

Ljutomer. Na Jožefovo priredi Fantovski odsek akademijo v Katoliškem domu.

Velika Nedelja. Vsi se še dobro spominjamo zadnje državljanske vojne med komunisti in generalom Francem v Španiji. V spominu so nam

tudi še junaški branilci Alcasarja v Toledu. Prav te pa boste imeli priliko občudovati tudi v igri »Krvava Španija«, ki jo priredi naše Prosvetno društvo na Jožefovo po večernicah v križniški dvorani. Pridite polnoštevilno!

Vinarska podružnica v Ormožu bo imela svoj redni letni občni zbor 15. marca v gostilni okrajne posojilnice v Ormožu. Občnega zbora se udeležijo zastopnik vinarskega društva, ki bo imel na istem strokovno predavanje iz vinarstva. Občnega zbora naj se udeležijo vsi člani vinarskega društva, vsak pa naj pripelje s seboj vsaj še enega vinogradnika, ki doslej še ni naš član.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita na Jožefovo, 19. marca, in na praznik Marijinega oznanjenja, 25. marca, popoldne krasno akademijo z igro »Četrta božja zapoved«. Na svidenje!

Še dva sadjarska tečaja delegata Prizada za pospeševanje sadjarstva. Prvi tečaj bo 17. in 18. marca v Rogaški Slatini, drugi pa 20., 21. in 22. marca v Koprivnici pri Rajhenburgu. Tečaja bosta sadjarjem pokazala teoretično in praktično, kaj zahteva sodobno sadjarstvo. Na tečajih bosta predavala delegat Prizada za pospeševanje sadjarstva in okrajni kmetijski referent.

Škale. Pridno se pripravlja naša katoliška mladina FO in DK, da vredno počasti svojega vzornika in varuha, kakor tudi zaščitnika in priprošnika naših delavcev-rudarjev — sv. Jožefa. V ta namen bo na Jožefovo ob treh popoldne v Društvenem domu akademija s pestrim sporedom, da izkažemo čast našim slovenskim očetom. Na to akademijo ste vsi prijatelji naše mladine, naših delavcev in naših očetov najiskrenejše vabljeni!

Št. Vid pri Grobelnem. V nedeljo, 16. marca, nam pripravlja Prosvetno društvo zgodovinsko igro v štirih dejanjih »Turški križ«. Prijatelji naše mladine, pokažite, da znate prav ceniti požrtvovalno delo naših prosvetnih delavcev!

Šmarje pri Jelšah. V dneh od 12. do 16. marca bo pri nas sadjarski tečaj. Udeleženci bodo najprej poslušali predavanja v gasilskem domu, nato pa se bodo praktično vadili. Tečaj bo brezplačen, udeleženci pa dobijo še nagrado v obliki raznega sadjarskega orodja. Začetek 12. marca ob 8 v gasilskem domu.

Zibika. V nedeljo, 16. marca, po prvi sv. maši bo pri nas občni zbor Krajevne kmečke zveze, na katerega bo prišel zastopnik iz Ljubljane. Vabimo vse može, posebej pa še fante in dekleta, da se občnega zbora te edine kmečke organizacije gotovo udeležijo. Na tem zboru se bo namreč osmovala tudi Mladinska KZ. Na svidenje!

Edinost, sreča, sprava

k nam naj nazaj se vrnejo!

Otrok, kar ima Slava,

vsi naj si v roke sežejo,

da oblast

in z njo čast,

obilnost bodi naša last!

France Prešeren, »Zdravljica«.

rešeni. Radi previdnosti do Bistrice in še dalje poslani izvidniki so se vrnili z veseljem poročilom, da jo je prokleti sovražnik s tako naglo odkuril iz Ruš, da niso imeli janičarski jezdecji toliko časa, da bi pripravili, užgali in izstrelili prižigalne puščice v škodlaste ter slammate strehe in jih podnetili. Prijazne Ruše so ostale radi prenegalega pobeга požigalcev in roparjev nepoškodovane. Naleteli so na vasi na razmetane posamezne kose človeškega trupla, iz katerih niso mogli prepoznati, nad kom bi se bile maščevale pobesnele zveri tako nečloveško.

Zmagovalci za Turškim zidom so se razporedili v nekaj slavnostni sprevod in se začeli pomikati od utrdbe med ukanjem in prepevanjem proti Rušam, katere so našli skoraj nedotaknjene, kakor so javili izvidniki. Na nasvet mariborske gospodične Kunigunde je zavil zmagovalni sprevod v ruško cerkev pred noge nebeške Kraljice, ki je uslišala obupne prošnje krščanske raje in ji izprosila tako sijajno zmago nad toliko premočjo nevernikov. V pobožne romarje pretvorjeni zmagovalci so zdrknili na kolena, sklenili roke in iz hvaležnih krščanskih src je puhtela pred glavni oltar nebeške Matere najtoplejša zahvala za pomoč in zmago. Ljudje so jokali veselja, se objemali, peli, molili in kar verjeti niso mogli, da so oteti za dalje časa peklensko zlobnih sovragov.

Prva se je spomnila Kunigunda, da bi bila na mestu večerna služba božja s petimi lavretanskimi litanijami v slovesno razsvetljeni cerkvi. Iskali so povsod gospoda

župnika, ki je ostal edini v Rušah, da bi pazil na Marijino svetišče. Junaškega duhovnika niso mogli priklicati od nikoder. Vsem se je porodila prebridka zavest, če bi bil ostal dušni pastir pri življenju, bi jim on prvi javil odhod divjakov in bi bil organiziral zmagoviti povratak od utrdbe v Ruše. Do glasnega in krčevitega ihtenja je potrlo pobožne molilce prepričanje, da so po vasi razmetani kosi človeškega telesa preostanki mučenika, ki je edini od Rušanov dal življenje za svoje ovčice.

Na poziv gospodične Kunigunde so isti večer zbrali oskrunjene svete preostanke, jih očistili, prenesli v krsti v cerkev in objokovali dolgo v noč svetniškega moča, kateri je rajši pretrpel iz ljubezni do Marije najkrutejše muke in smrt, kakor da bi jo bil zapustil in se rešil z drugimi vred za varni Turški zid. Zbrani ostanki župnikamučenca so bili drugo jutro položeni k počitku do sodnega dne za glavni oltar ruške Marijine cerkve ob ogromni udeležbi otete krščanske raje in z ganljivimi prizori, kakor jih Ruše niso in najbrž ne bodo več doživele.

Po pogrebu za sveto stvar do smrti trpinčenega gospoda župnika Lichtensteina se je podala Kunigunda s svojimi služabnicami v Vrhov dol pri Limbušu, da pogleda in se prepriča, kako je z viničarijo njenega očeta. Hvaležni Rušani in begunci so spremljali junakinjo in mater slovenskih beguncev do Bistrice v znak tople hvaležnosti za bodrila, pametne nasvete in pomoč.

(Dalje sledi)

Braslovce. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita v nedeljo, 16. marca, ob treh popoldne v Katoliškem društvenem domu telovadno akademijo z izbranim sporedom. Lepo bo videti naše najmlajše, ki bodo nastopili z lepimi točkarji. Zato pridite!

UGANITE!

Kdo je do ušes v dolgovi? (Kdor klobuka ni plačal.)
S katero kroglo se ne moremo igrati? (Z zemeljsko.)
Zakaj je cerkev sredi vasi? (Ker vas ne more biti sredi cerkve.)
Katerih deset predmetov ostane, ako jim od-
vzamemo deset? (Ako snamemo z rok rokavice.)
Ni človek, pa vendar hodi v človeški obleki? (Bolha.)

Kdo se poti v najhujšem mrazu?

(Nujno su sadje)

MALA OZNANILA

RAZNO:

Škropilnice za trsje, sistem Jessernigg, vse posamezne dele za škropilnice, škropilnice za sadno drevje, bambusove cevi, gumene cevi, vse poljedelsko orodje, vodovodne žage in cirkularke, pumpe vseh vrst, vidre ali ovne za nape-ljavo vode na hribe, vodovodne cevi in vso drugo železnino dobite v najboljši kakovosti v trgovini z železnino **Alfonz Meuz, Maribor**, nasproti frančiškanske cerkve. 469

»V I D A«

Bluzice, pletene jopice, obleke, čevljički, predpasniki, nogavice najceneje pri:

»VIDA«, **MARIBOR**, Koroška cesta št. 10.

Pri »Starinarju«, Zidanšek, Koroška c. 6, kupite po najnižji ceni belo, rjavo, plavo platno, oksford, klot, volna od 24 din, moški cajg od 35 din, moške hlače vseh velikosti, obleke za dečke in deklice, ženske obleke, predpasnike, nogavice, srajce in drugo blago. 498

Jabolčnik. Ako nimate nič pijače za domačo uporabo, ali da je bo premalo, naročite »Jablus«, iz katerih snovi napravite izvrsten jabolčnik brez vsakega pravega sadjevca. S poštnino stane 50 litrov 48.50, 100 litrov 79.50 din. Za uspeh jamčimo. Sprejeli nad tisoč pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo: Renier, Podčetrtek. 499

Občina Limbuš najstrožje opozarja, da ni dovoljeno brez potrdila prizadetega gozdnega posestnika v Pekrah, Limbušu, Vrhov dolu, Hrastju, Laznici in Bistrici odvažati gradbeni les in gorilna drva (suhljadi). Tozadevno ima občinski gozdni čuvaj uradni nalog preprečiti vsako odnašanje kakršnega koli lesa iz gozda ter v nasprotnem primeru uporabiti orožje. 479

Največja, najlepša slovenska zgodovinska povest

je začela izhajati v »SLOVENCU« v

slikah!

Dolžnost vsakega Slovenca je, da si v današnjih dneh naroči »Slovenca«, v katerem izhaja F. S. Finžgarjev roman »**POD SVOBODNIM SONCEM**« v slikah. Kdor se naroči na »Slovenca« takoj, bo dobil vse številke »Slovenca« od začetka izhajanja romana.

Pridobite nam novih naročnikov! Vsak reden naročnik »Slovenca« je zavarovan za 10.000 (deset tisoč) dinarjev. — Pišite nam dopisnico ali pa se poslužite naročilnice!

(Izrežite in pošljite!)

NAROČILNICA

Podpisani naročam »Slovenca« za
1 mesec — za 2 meseca — za 3 me-
sece — za pol leta — za celo leto —
za 8 dni na ogled. (Česar ne želite, črtajte!)

Ime in priimek

Kraj hiš. št.

pošta

Lastnoročni podpis.

P. n.

Znamka
za 1 din

Uprava »Slovenca«

Ljubljana
Kopitarjeva 6

F. S. Finžgar: **Pod svobodnim soncem**

1. Osebe:

Povest davnih dedov

Birma se bliža!

Kupite pravočasno obleke za svoje birmance in birmanke! Lahko in dobro boste izbrali in po najnižjih cenah kupili v trgovini 395

»OSTANKI« I. MACUN

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 8.

Ali verjamete, da prodajamo crep de chin svilo v vseh barvah še po 19 din? — Prepričajte se!

REDILO ZA SVINJE,

z ribjo moko je tisočkrat preizkušen in od strokovnjakov priporočen prah, ki povzroča, da svinje rade žro, hitro debeljenje in naglo rast mladih prašičev. Paket 8 din, 1 kg 25 din po pošti s povzetjem do 4 pakete ali 1 kg 10 din več. »Mlekan« redilo za krave. »Galop« prašek za konje. Lekarna pri Zamorcu, Maribor, Gosposka 12. 233

Veliko izbiri

otroških oblek in čevljev

v vseh velikostih ter razno drugo blago kupite najceneje v konfekcijski trgovini

A. TKALEC
Maribor, Glavni trg 4

MOSTIN

Moštna esenca MOSTIN za izdelovanje prvo-vrstne zdrave umetne domače pijače. Cena 1 steklenici za 150 litrov 25 din, po pošti 45 din, 2 steklenici po pošti 75 din, 3 steklenice po pošti 100 din.

J A B L I N
za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjevca. Zavitek za 50 litrov 25 din, po pošti 36 din, 2 zavitka po pošti 65 din.

Zaloga

Drogerija Kanc

Maribor, Slovenska ulica

in vse podeželske trgovine.

Oglasi

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Kupujem vse industrijske in obrtniške odpadke po sledečih cenah: staro železo od din 1.50 do din 2.—, strojno litino din 2.25, baker din 15.—, medenino din 12.—, svinec din 3.50, cink din 3.50. Cunje, mešane, žaklevine proste din 3.50, krojaški odpadki do 30 din. Tekstilni odpadki: bombaž, surove niti, čiste, din 23.—, barvane bombaževe niti din 11.—, umazane niti do din 5.—, volnene jopice in nogavice do din 24.—. Odpadki od tovarn za perilo, beli, čisti do din 15.—, barvani do din 9.—, papir od aktov in tiskarn do din 1.40 za kg. Nakupovalci imajo še posebne procenete. Zahtevajte cene! Ne poslušajte raznih prekupčevalcev po ulicah, prepričajte se osebno!

Vse te predmete prodate po najboljših cenah pri znani trdki Veletrgovina s surovinami

Telefon št. 2272 **SLUGA IVAN, MARIBOR** Tržaška cesta 22

Ali se hočete reumatizma, protina iznebiti?

Natezanje in bodenje po udih in sklepih, zatečeni udje, sključenje rok in nog, natezanje, trganje in bodenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči, so pogosto posledice evmatizma in protina, ki se morajo odstraniti, sicer bolečine še bolj napredujejo. — Nudim Vam zdravilno,

sečno kislino raztvorjajoče, presnavljanje in izločevanje pospešujoče domače pitno zdraviljenje, ki se na umeten način popolnoma prirodno sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vreca, ki ga je dobrotljiva mati priroda poklonila bolnim ljudem. Pišite mi takoj pa dobite od mojih po

vseh deželah obstoječih skladišč popolnoma brezplačno in poštne prosto poučno razpravo. Sami se boste nato prepričali o neškodljivosti tega sredstva in njegovem hitrem delovanju. — Poštna nabiralnica:

PANNONIA APOTHERE, Budapest 72, Postfach 83, Abt. H. 288

V jeseni 1941

bo dobil vsak ud

Družbe sv. Mohorja

6 knjig

1. Koledar za leto 1942
2. Življenje svetnikov, 16. snopič
3. Dr. Anton Korošec, ureja dr. I. Ahčin
4. Slovenske večernice, J. Plestenjak: Bogatajevci
5. F. S. Finžgar: Gospod Hudournik
6. Fr. Erjavec: Slovenski kmet in njegovo kmetovanje

Udnina 20 din. - Doplačilo za knjigo o dr. Korošcu 10 din

Razen rednih bodo izšle za doplačilo še tele knjige:

1. Krekovi Izbrani spisi, V. zvezek, uredil dr. Vinko Brumen
2. Carodejni nakit, pravljica Sonje Severjeve
3. Lučca nad ognjiščem, zbirka črtic Joža Likoviča
4. Demokrati, roman, slovaški spisal J. Jesensky, prevedel Viktor Smolej

Naročila sprejema vsak župni urad!

MALA OZNANILA

SLUŽBE

- Močno služkinjo za hišo in polje sprejme 1^a mar-
ca Kamenšek, Dobrna pri Celju. 412
- Oženjenega sposobnega kravarja z letnimi spri-
čevaji, ki razume tudi nemški, k 18—20 kra-
vam sprejme takoj dr. E. Reiser, Pekre pri
Mariboru. 462
- Sprejemem več poljskih delavcev, Sp. Velovlak 9,
Moškanjci. 457
- Sprejme se viničar z 3 do 4 delovnimi močmi, po
možnosti s svojo kravo. Naslov se izve pri
pošti Sv. Marjeta ob Pesnici. 456
- Deklo, starejšo, pridno, pošteno za kmečko delo
in kuhanje, večletno spričevalo, sprejme
15. marca Plohl, Ptuj, Muršičeva. 455
- Na posestvo v Podvince štev. 4 se sprejme na-
jemnik s 3 do 4 delovnimi močmi pod ugodnimi
pogoji. 454
- Mlinarja in dva hlapca h konjem in kravam
sprejemem takoj. Ponudbe na podr. »Slovenca«
v Celju pod »Takojšen nastop«. 450
- Hlevarja, oženjenega, ki znata oba krave molzti,
sprejme s 1. aprilom graščina na Fali. Pošte-
nost in ljubezen do živali predpogoj! 466
- Iščem pridnega, močnega, treznega hlapca k tež-
kim konjem. Starost nad 40 let. Po možnosti
prost vojaščine. Bezjak, tovarna olja, Fram. 464
- Fant, star 15 let, z dežele, se želi učiti strojnega
mehaničarstva. Naslov: Franc Fras, Sp. Kore-
na 67, Sv. Barbara pri Mariboru. 471
- Sprejemem deklico revnih staršev, 12—14 let, fanta
14—16 let. Franc Sluga, posestnik, Rošpoh 32,
Maribor. 472
- Sprejmeta se takoj dve družini s 4—5 delovnimi
močmi na posestvo. Oglasiti se: grad Radva-
nje pri Mariboru. 481
- Sprejemem takoj viničarja ali najemnika (ofer) z
več delovnimi močmi na večje vinogradno po-
sestvo v bližini Maribora. Ponudbe upravi »Slo-
venskega gospodarja« pod: »Takoj 480«. 480
- V župnišču Šmartno ob Paki se takoj sprejme po-
šten starejši hlapec k živini. 473
- Iščem služkinjo z dežele za vrtna in domača dela.
Pobrežje pri Mariboru, Aleksandrova 118. 478
- Pošteno dekle za vsako kmečko in poljsko delo in
hlapca za krave in poljska dela sprejme Konrad
Kurnig, gostilna, Vitanje. 477
- 300 din tedensko zaslužite s prodajanjem ali izde-
lovanjem. Pošljite znamko za odgovor. P. Bal-
tič, Ljubljana, Podhrib 5. 475
- Sirota, krščansko vzgojena, 15 letna, se išče. Po-
nudbe na »Gospodarja« pod »Zakonca, Mari-
bor 484«. 484
- Dobrega sodarskega pomočnika in vajenca sprej-
me takoj sodarstvo Sulcer, Vojašniška 7. 482
- Pošteno služkinjo sprejme s 15. marcem Vošnjak,
Ptuj, nad pošto. 500
- Viničar s 4 delavci se takoj sprejme pod ugodnimi
pogoji: Košaki 39. 486
- Pridno dekle, po možnosti šole prosto, iz poštene
hiše (brez staršev imajo prednost), sprejme
takoj večja trgovska hiša za pomoč gospodinj-
stvu in druga hišna dela. Ponudbe upravi »Slov.
gospodarja« pod »Stalno preskrbljena 489«. 489
- Ofra, 1 ali 2 delovni moči, sprejemem. Laznica 13,
Limbuš. 495
- Viničar ali majar, 4 delovne moči, se sprejme.
Rapoc, Maribor, Tržaška 14. 494
- žagarja, pridnega, poštenega, sprejme takoj žaga
v Podčetrniku. 496
- Ofer, 2 delovni moči, se sprejme. Naslov v uprav-
ništvu. 497
- Sodarskega pomočnika sprejme takoj Jožef Ram-
šak, Maribor, Meljska 10. 492
- Majarja s 3—4 delovnimi močmi sprejme takoj
Kronvogel, Maribor, Gregorčičeva 6. 493

POSESTVA

- Prodam mlinsko posestvo z novo hišo, en trav-
nik, seno, prešo. Vinkler Marija, Podlož 92,
Ptujška gora. 461
- Hiša naprodaj, 30.000. Vprašati: gostilna Pukl,
Razvanje, Maribor. 465
- Zidana, z opeko krita hiša s pritliklinami in lepim
vrtom, 10 minut od kolodvora, se prodaja. Vpra-
šati v Račah št. 10. 490

RAZNO:

- Prodam dva pluga, koruzno slamo. Rebec, Gori-
ca 27, Celje. 468
- Jablane in breskve osebno še dobite pri Dolinšek,
Črešnjevec pri Selnici ob Dravi. 459
- Kupim kozo brez rogov, brejo, tri leta staro.
Franc Dvoršak, Košaki 50, Maribor. 470
- Semenski oves prodaja Jauk Anton, Limbuš. 487
- Vinogradniške kole, suhe, od smreke in jelke, 2 m
dolge, 5—6 cm debele, prodam po 60 par komad.
Dobrajc, Maribor, Aškerčeva 16. 483

- Enosobno majhno stanovanje, luč, kurjavo, zem-
ljo (hrano) oddam oženjenemu pomočniku ka-
kega obrta ali samouku za odslužit. Hoče 118. 463

- Kmetice! Najbolje zamenja repico (rips), bučnice
in druga oljnata semena za dobro olje Tovarna
olja, Maribor, Taborška ulica (pri mostu). 467

- Češplje in slive, breskve, češnje v najboljših sor-
tah še dobite pri Dolinšku v Kamnici pri Ma-
riboru. 460

- Prodam seno. Cizerl Franc, Sp. Velovlak 21,
Moškanjci. 458

- Moštna esenca za izdelovanje jako dobre in
zdrave domače pijače s izvrstnim okusom.
Cena 1 steklenici za 150 litrov 25 din, po pošti
39 din, 2 steklenici po pošti 68 din, 3 steklenice
95 din. Prazne steklenice odkupimo! Pečar
Ivan, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11

- Pozor! Vsakovrstne rabljene stroje, orodje in že-
lezne, litinske ter druge kovinske predmete,
cunje, papir, gumij in steklovino, kupuje po
najvišjih dnevnih cenah tvrdka Justin Gustin-
čič, Maribor, Kneza Koclja ul. št. 14. Telefon
21-30. Podružnica vogal Ptujške in Tržaške
ceste. Telefon 24-94. 304

- Vodne turbine, venecijanke, mline, transmisije
itd. izdeluje najceneje Strojno podjetje Ing.
Borštnar, Ljubljana, Sv. Jerneja c. 18. 334

- Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turin,
Modrače, p. Studenice pri Poljčanah. 358

- Veverice, dihurje, lisice, kune, zajce in vse ostale
vrste kože divjačin kupujem po najvišjih dnev-
nih cenah. Sprejemam v strojenje in barvanje.
Peter Semko, Maribor, Aleksandrova 13. 1777

- Priporočam se Kupčičeva drevesnica in trsnica na
Ptujski gori! 1384

- Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno,
svinjsko dlako, arovco, staro železje, kovine,
baker, medenino kupi in plača najbolje: Arbei-
ter, Maribor, Dravska 15. 11

- SPOMLADANSKI IN LETNI OSTANKI mari-
borskih tekstilnih tovarn, dobro uporabni in
brez napake: paket Serija M 10—12 m kretona
ali delaina za obelke, druka za predpasnike in
svila za bluzo 200 din. — Paket Serija H 10
do 12 m oxforda, popelina in svile za srajce
H—1 220 din; samo popelina in svile enake
mere H—2 280 din. — Paket Kosmos D 10—12
metrov delaina in svilo za obleko in dečlo in
druk ali svila za predpasnik 240 din. — Paket
Serija T 4 m volnenega blaga, dokler traja za-
loga za staro ceno: T—1 130 din, T—2 160 din,
T—3 180 din, T—4 200 din. — Paket Serija Z
3 m štofa za moško obleko ali kostum Z—1
250 din, Z—2 300 din, Z—3 360 din, Z—4 400
din, Z—5 gladko sukno v rjavi ali modri barvi
450 din, nadalje za veliko noč specialni paket,
rižasti, modri ali črni kamgarn Z—6 500 din,
Z—7 600 din. — Cela podloga za obleko A—180,
B—210 din. — Neodgovarjajoče zamenjam, pri
dveh ali več paketih primeren popust. Ker se
cene blagu dnevno zvišujejo, priporočamo ta-
kojšnje naročilo. Vzorcev ne razpošiljamo, ker
se isti stalno menjajo. Razpošiljalnica Kosmos,
Maribor, Razlagova 24, II. nadstropje.

ZA JOŽICE IN JOŽEFE

kombineže, nogavice, rokavice, svilene rute, kra-
vate, lepe bluže, jopice dobite še najugodnejše pri
»LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24.

VABILO NA SKUPŠČINO

Redna letna skupščina KREKOVE POSO-
JILNICE, r. z. z n. j., v Mariboru, bo dne
26. marca 1941 ob 18. uri v združnem pro-
storu v Mariboru, Cankarjeva 6.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Poročilo upravnega odbora.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Odobritev računskega zaključka za l. 1940.
6. Slučajnosti.

Ako bi skupščina ne bila ob 18. uri sklepčna, se
vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem
dnevnom redu druga skupščina, ki bo veljavno
sklepala ne glede na število navzočih članov.
Maribor dne 8. marca 1941. 476

Krekova posojilnica v Mariboru, z. z. n. j.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POZAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

*V s a k
slovenski gospodar zavaruje
sebe, svoje in svoje imetje
le pri naši zavarovalnici*

Kdor oglašuje — napreduje!